

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

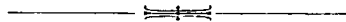
SKÝRSLA

UM

HINN ALMENNA MENTASKÓLA

Í REYKJAVÍK

SKÓLAÁRÍÐ 1909—1910.

REYKJAVÍK

PRENTAÐ Í FÉLAGSPRENTSMIDJUNNI

1910.

SKÝRSLA

UM

HINN ALMENNA MENTASKÓLA

Í REYKJAVÍK

SKÓLAÁRIÐ 1909—1910.

REYKJAVÍK

PRENTAD Í FÉLAGSPRENTSMÍÐJUNNI

1910.

I. Nemendur skólans.

Í byrjun skólaársins 1909—1910 voru nemendur skólans 103 að tölu. Af þeim var einn fjarverandi allan skólatímamann sökum vanheilsu og fjórir síðari hluta hans. Auk þess gat einn skólanemandi eigi gengið undir árspróf sökum veikinda. Hinn 1. október 1909 voru skólanemendur, taldir eftir bekkjum og stafrófsröð, þessir:

Sjötti (efsti) bekkur: 1. Brynjólfur Árnason. 2. Helgi Guðmundsson. 3. Jakob Kristínsson. 4. Laufey Valdimarsdóttir. 5. Ólafur Jónsson. 6. Sigurður Sigurðsson. 7. Þórhallur Jóhannesson. 8. Þorsteinn Þorsteinsson.

Fímti bekkur: 1. Arngrímur Kristjánsson. 2. Árni Jónsson. 3. Axel Böðvarsson. 4. Daniel Halldórsson. 5. Einar E. Hjörleifsson. 6. Einar Jónsson. 7. Gunnar Sigurðsson. 8. Hans Einarsson. 9. Héðinn Valdimarsson. 10. Hjörtur Þorsteinsson. 11. Leifur Jóhannsson. 12. Magnús Jochumsson. 13. Páll Pálmason. 14. Steindór Gunnlaugsson. 15. Valtýr Stefánsson. 16. Vilmundur Jónsson. 17. Þorlákur Björnsson.

Fjórði bekkur A: 1. Ásgeir Ásgeirsson. 2. Gunnar A. Jóhannesson. 3. Hallgrímur Hermannsson. 4. Haraldur Thorsteinsson. 5. Helgi Guðmundsson. 6. Jóhannes Guðmundsson. 7. Jón Andrésson. 8. Jón Björnsson. 9. Jón Sveinsson. 10. Karl M. Ármannsson. 11. Kjartan Jónsson. 12. Páll Auðunsson. 13. Páll Ólafsson. 14. Ragnar E. Hjörleifsson. 15. Steinn M. Steinsen. 16. Þorsteinn Thorsteinsson.

Fjórði bekkur B: 1. Ari Jóhannesson. 2. Benedikt Gestsson. 3. Finnboði R. Þorvaldsson. 4. Friðrik Jónasson. 5. Geir Einarsson. 6. Gunnlaugur Einarsson. 7. Hallgrímur Hallgrímsson. 8. Jón Guðnason. 9. Jósef Jónsson. 10. Möller, Carl. 11. Ólafur Þorsteiusson. 12.

Steinþór Guðmundsson. 13. Tryggvi Hjörleifsson. 14. Þorsteinn Kristjánsson. 15. Þorvaldur Thoroddsen.

Þriðji bekkur: 1. Eiríkur Helgason. 2. Erlendur Þórðarson. 3. Guðmundur Guðmundsson. 4. Gunnar Benediktsson. 5. Halldór Gunnlaugsson. 6. Jón Benediktsson. 7. Karl Magnússon. 8. Kristín Thoroddsen. 9. Kristján Arinbjarnarson. 10. Páll Skúlason.

Annar bekkur: 1. Ágúst Ármannsson. 2. Aldis Helgadóttir. 3. Axel Thorsteinsson. 4. Bjarni Þorleifsson. 5. Frans Andersen. 6. Guðmundur Ó. Einarsson. 7. Halldór Kr. Kolbeins. 8. Haraldur Andrés-son. 9. Ingibjörg Indriðadóttir. 10. Jón Jónsson. 11. Páll Guðmundsson. 12. Pétur Sigurðsson. 13. Sigurður Ó. Lárusson. 14. Sveinbjörn Jónsson. 15. Þórhallur Jónasson. 16. Þorsteinn Ástráðsson.

Fyrsti bekkur: 1. Ágústa Erlendsdóttir. 2. Ársæll Gunnarsson. 3. Áslaug Zoëga. 4. Ásta Jónsdóttir. 5. Daniel Fjeldsteð. 6. Gunnar Halldórsson. 7. Gunnar E. Hjörleifsson. 8. Gunnar Rícharðsson. 9. Helgi Tómasson. 10. Ingibjörg Guðmundsdóttir. 11. Katrín Thoroddsen. 12. Kristín Bjarnadóttir. 13. Kristinn Ármannsson. 14. Lárus Arnórsson. 15. Magnús Björnsson. 16. Niels Pálsson. 17. Ólafía Einarsdóttir. 18. Páll Melsted. 19. Sigfús Guðmundsson. 20. Sigmundur Þorgilsson. 21. Þórunn Hafstein.

Umsjónarmenn hafa þessir verið:

1. Sigurður Sigurðsson inni við.
2. Árni Jónsson úti við.
3. Þorsteinn Þorsteinsson í 6. bekk.
4. Magnús Jochumsson - 5. —
5. Ásgeir Ásgeirsson - 4. — A.
6. Hallgrímur Hallgrímsson - 4. — B.
7. Erlendur Þórðarson - 3. —
8. Halldór Kolbeins - 2. —
9. Daniel Fjeldsteð - 1.

II. Kennarar skólans.

Á hinu fasta kennaraliði skólans hefir á þessu skólaári ekki orðið nein breyting.

Pálmi Pálsson hefir á skólaárinu haft á hendi aðalumsjón við skólann með aðstoð kennaranna Þorleifs Bjarnasonar, Bjarna Sæmundssonar, Sigurðar Thoroddsens, Jóhannesar

2. Skifting kenstlunnar milli kennaranna.

1.	Rektor Steingrímur Thorsteinsson:		
	Latína í 6. bekk	6 st.	
	Fornaldarfræði í 4. bekk A og B og 5. bekk	<u>3 —</u>	9 st.
2.	Yfirkennari Geir Zoëga:		
	Latína í 4. bekk A	7 —	
	Enska í 5. bekk	4 —	
	Franska í 5. og 6. bekk	<u>8 —</u>	19 —
3.	Kennari Pálmi Pálsson:		
	Íslenska í 1. 2. 3. 4. 5. og 6. bekk.		25 —
4.	Kennari Þorleifur Bjarnason:		
	Latína í 4. bekk B og 5. bekk	13 —	
	Saga í 4. bekk A og B, 5. og 6. bekk	<u>13 —</u>	26 —
5.	Kennari Bjarni Sæmundsson:		
	Landafræði í 1. 2. og 3. bekk	6 —	
	Náttúrusaga í 1. 2. og 3. bekk	9 —	
	Náttúrufræði í 4. bekk A og B	4 —	
	Efnafræði í 3. bekk	1 —	
	Teiknun í 1. 2. og 3. bekk	<u>6 —</u>	26 —
6.	Kennari Sigurður Thoroddsen:		
	Stærðfræði í 1. 2. 3. 4. 5. og 6. bekk		24 —
7.	Kennari Jóhannes Sigfússon:		
	Kristín fræði í 1. 2. 3. 4. A og B og 5. bekk	6 —	
	Sagnfræði í 1. 2. og 3. bekk	9 —	
	Eðlisfræði í 2. og 3. bekk	4 —	
	Enska í 1. bekk	<u>5 —</u>	24 —
8.	Aukakennari Mag. art. Ágúst Bjarnason:		
	Danska í 2. 3. 4. A og B, 5. og 6. bekk	17 —	
	Þýzka í 4. bekk A og B, 5. og 6. bekk	<u>16 —</u>	33 —
9.	Stundakennari cand. mag. Böðvar Kristjánss.:		
	Enska í 2. 3. 4. bekk A og B og 6. bekk		27 —
10.	Stundakennari cand. mag. Helgi Jónsson:		
	Náttúrufræði í 5. og 6. bekk	4 —	
	Danska í 1. bekk	4 —	8 —
			<u>Flyt: 221 st.</u>

	Flutt: 221 st.
11. Organisti Brynjólfur Þorláksson:	
Söngur í 1. 2. 3. 4. 5. og 6. hekk	4 —
12. Leikfimiskennari Ólafur Rósinkranz:	
Leikfimi í 1. 2. 3. 4. 5. og 6. bekk	12 —
13. Myndskeri Stefán Eiríksson:	
Hannyrð í 1. 2. og 3. bekk	6 —
	Samtals: 243 st.

3. Lesið og kent skólaárið 1909—1910.

Íslenska.

- I. Lærð forníslensk málmyndalýsing eftir Wimmer, 29—90 bls. Lesin Oldn. Læsebog af Wimmer, 1—73 bls. og lærð nokkur íslensk kvæði. 24 stílar (endursagnir og ritgerðir).
- II. Lærð málmyndalýsing Wimmers, 10—19 bls. og endurlesin. Lesin Oldn. Læsebog af Wimmer, 74—135 bls. og lærð nokkur íslensk kvæði. 22 stílar (endursagnir og ritgerðir).
- III. Endurlesin málmyndalýsing Wimmers. Lesin Egils saga öll (nokkurir kaflar hraðlesnir), svo og nokkurir kaflar úr öðrum sögum og bókmentum síðari alda. Lærð nokkur íslensk kvæði. 20 stílar (endursagnir og ritgerðir).
- IV. A og B. Lesin Njáls saga öll (sumir kaflar hraðlesnir). 12 stílar (ritgerðir).
- V. Lesin Edda Snorra Sturlusonar: Gylfaginning, Bragaræður, goðasögurnar í Skáldskaparmálum og nokkuð af kvæðum og vísum, sem þar í eru. Íslendinga sögur (valdir kaflar). Íslensk bókmentasaga, frá upphafi til c. 1400, kend eftir ágripi Finns Jónssonar. 10 stílar (ritgerðir.)
- VI. Lesið Háttatal Snorra Sturlusonar (valdir kaflar) og kaflar úr bókmentum síðari alda. Íslensk bókmentasaga frá c. 1400, kend eftir ágripi Finns Jónssonar. 9 stílar (ritgerðir).

Danska.

- I. Borchsenius & Winkel Horn, Danske Læsestykker bls. 1—104 með endursögn. Kr. Mikkelsen, Dansk Sproglære for Folkeskoler bls. 1—120. 1 still á viku.
- II. Sama bók bls. 125—141. Lesið og endurlesið. Endursögn og málfræðis tilsögn í hverri kenslustund. 1 still á viku.
- III. Sama bók bls. 192—235, 314—367 og 383—397, alls 110 bls. lesið og endurlesið. Endursögn og málfræðis tilsögn í hverri kenslustund. 1 still á viku.
- IV. A. Rønning, Den danske Litteraturs Historie bls. 143—137. Agerskov & Rørdam, Dansk Litteratur efter 1800, bls. 7, 8—10, 21—34, 37—48, 73—78, 85, 86—88, 101—105, 105—111, 113—121, 126—129, 138—141, 172—178, 178—185, 197—199, 202—206, 206—210, 213—217, 225—228, 228—232, 235, 244—257, alls um 100 bls. Endursögn og málfræði. 1 still á viku.
- IV. B. Sama og í IV. A, en auk þess í Agerskov & Rørdam bls. 251—263, 267—270, 274—276, 279—281, 286—290, 293—294, 296—297, 297—300, 300—307, 307—311, alls um 47 bls. fram yfir IV. A.
- V. Bökmentasaga Rönning's endurlesin. Lesið í Agerskov & Rørdam bls. 228—233, 233—239, 244—251, 251—252, 256, 260—265, 266—268, 268—269, 274—279, 279—281, 286—290, 291—295, 295—311, 321—330, 339—348, 360—366, 381—389, 409—416, 416—422, 442—446, 451—456, 465—369, 469—475, 481—491, alls um 128 bls. Endursögn og samtöl. 18 stilar.
- VI. Endurlesin bökmentasaga Rönning's. Lesið upp í Agerskov & Rørdam á við og dreif frá bls. 396—617. Ennfremur Holberg, Erasmus Montanus. Endursagnir og samtöl. Skriflegar og munnlegar þýðingar á dönsku einu sinni á viku.

Enska.

- I. G. T. Zoëga, Enskunámsbók 3. útg. 23—170 bls. og um 20 bls. úr sögunum þar fyrir aftan. Munnlegar æfingar og endursagnir. 1 still á viku,

- II. Otto Jespersen, Engelsk Læsebog for Mellemskolens lavere Klasser, öll bókin að undanteknum nokkrum kvæðum. Endursagnir og aðrar talæfingar. 25 stilar.
- III. K. Brekke, Ny engelsk Læsebog for Middelskolen, bls. 1—24, 27—106, 108—117, 119—142, 146—168, 171—184, 188—218, 226—237. Endursagnir og aðrar talæfingar. 25 silar.
- IV. A og B. K. Brekke og Aug. Western, Udvalg af engelske Forfattere for Gymnasiets første Klasse, bls. 1—28, 42—138, að undanteknum nokkrum kvæðum. Otto Jespersen, England and America Reader bls. 5—19, 21—80. Endursagnir og aðrar talæfingar. 24 stilar.
- V. K. Brekke og Aug. Western, Udvalg af engelske Forfattere til Brug for det sproglig-historiske Gymnasiums 2. og 3. Klasse, bls. 48—54, 68—95, 104—109, 121—157, 191—212, 226—235. Adolf Hansen, Udvalg af engelske Digtere (Byron, Shelley, Keats) Kh. 1905, öll bókin. Hraðlesið, A Short History of English Litterature By Dr. Otto Andersen, Kristj. 1908, bls. 1—42. Endursagnir. 24 stilar.
- VI. Shakespeare, Julius Cæsar (Clarendon Press Series). Hraðlesið, A Short History of English Litterature by Dr. O. Andersen, bls. 43—81, 88—144. Udvalg af lettere engelsk Læsning for Gymnasiet ved H. Eitrem, bls. 1—106. Hugh Conway, Called Back, bls. 1—128. Endursagnir og aðrar talæfingar. 20 stilar og ritgerðir.

Franska.

- V. Bödker og Höst, Lærebog i Fransk for Begyndere, Kristj. 1887, öll bókin.
- VI. Jean Pio, Fransk Læsebog for Mellemlklasserne, bls. 27—73, 93—101, 107—115, 128—170.

Pýzka.

- IV. A. Lesin og endurlesin, Byrjendabók Jóns Ófeigssonar, 168 bls. Ingerslev & Vibæk, Deutschland, Geschichte und Kultur, nr. 1, 3, 5 og 6 = 30 bls. Endursögn og málfraeði.
- IV. B. Sama og í IV. A.

- V. Vandlega lesið til endursagnar, Reinelt, Deutsches Lesebuch, bls. 126—214. Hraðlesið í sömu bók, bls. 27—126. Málfræði Kapers lesin og endurlesin. 1 still á mánuði.
- VI. Vandlega lesið til endursagnar, Reinelt, Deutsches Leseb. bls. 78—341. Hraðlesið, Börne, Aus meinem Tagebuche, um 90 bls. Kapers málfræði endurlesin. 1 still á mánuði.

Latína.

- IV. A. Kr. Mikkelsen, Latinsk Lærebog for Begyndere, Kbh. 1902, öll bókin ásamt málfræðiságrípinu aftan við bókina; auk þess farið yfir kafla í sömu málmyndalýsingu sem í V. bekk; enn fremur lesið C. Julii Caesaris, De bello Gallico, 1. bókin öll, 23 kapitular framan af 5. bók og 28 kap. framan af 6. bók eftir útgáfu Dr. W. Haellingk.
- IV. B. Kr. Mikkelsen Lat. Læsebog for Begyndere, öll bókin. C. Julii Caesaris De bello Gallico í útgáfu Dr. W. Haellingks sama og í IV. b. A. Lærð málmyndalýsing Schreiners, Kristj. 1900.
- V. C. J. Caesaris De bello Gallico v. Dr. W. Haellingk bls. 99—113 og 141—152. M. T. Ciceronis: Pro Sexto Roscio Amerino v. K. Korsberg, öll ræðan; M. T. Ciceronis: Cato Major de senectute, v. Dr. Paul Verres, 1—15. kap. vandlega lesið; 15—23 kap. hraðlesið. T. Livi Ab urbe condita libri v. Dr. A. Egen II. 1—36. bls. Endurlesin og lærð Schreiners málmyndalýsing.
- VI. Lesnar í Hor. Carmina valdar óður í 1. 2. 3. og 4. bók, samtals 800 vers; í Hor. Ep. 1. og 2. b. og Hor. Sat. (1. b. 9. Sat.) samtals 704 v. Enn fremur í Ovidii Metamorphoses valdir kaflar, samtals 502 v. Einni stund á viku varið til hraðlesturs í auðveldri latínu. Rifjuð upp helztu atriði málfræðinnar. 1 þýðing á viku.

Fornaldarfræði.

- IV. A og B. Lesnir upp og útskýrðir valdir kaflar í Illionskviðu og Odyssevskv. Hómers í þýðingu Sveinbj. Egils-

sonar; lesin upp og útskýrð Platons: Varnarræða Sókratesar og Kriton. Farið yfir nokkur helztu atriði grískrar bókmentasögu eftir Secher; sömuleiðis hið merkasta í grískri goðafræði í sambandi við listasöguna, og jafnhliða sýndar myndir í Seemanns Kunstgeschichte in Bildern I. T., og Luckenbach, Kunst und Geschichte I. T.

- V. Útskýrð nokkur aðalatriði grískrar bókmentasögu, sérstaklega grískur leikritaskáldskapur og trúðlist (eftir K. Mantzius Oldtidens Skuespilkunst); lesin upp eftir Eskýlos, Promepevs bundinn (í ísl. þýð.), og Persarnir í þýðingu Dorphs, og Aias Sófóclesar, í þýðingu hins sama. Ennfremur lesin upp nokkur samtöl eftir Lúkian (Lukianos). Prómépevs, Kyniskos, Karon og nokkur goða samtöl, svo og rifjuð upp nokkur helztu atriði goðafræðinnar og listasögunnar og sýndar þar til heyrandi myndir.

Kristin fræði.

- I. Biblíusögur Tangs 2. útg. 1—142. bls., lærðar og endurlesnar.
- II. Sama bók 142—241. bls., lærð og endurlesin að nokkru leyti.
- III. Sama bók 241—288. bls. lærð. Enn fremur: Brun og Caspari, Kirkehistorie for Middelskolens Afgangsklasse og Gymnasierne til c. 1200.
- IV. A og B. Farið yfir kirkjusöguna fram að nitjándu öld. Lögð til grundvallar sama bók sem í 3. bekk, en kenslan þó að mestu leyti munnleg.
- V. Farið yfir 1—8. kap. í Rómverjajabréfinu. Tekin í sambandi við það nokkur siðfræðisspursmál til meðferðar. Enn fremur farið bókarlaust yfir kirkjusögu Íslands fram að 1300.

Saga.

- I. Þorkell Bjarnason, Íslandssaga 1—100. bls. Bogi Th. Melsted, Íslendingasaga, 2. útg. 93—132. bls. M. S. Gjerløff, Historisk Lærebog for Mellemkolen I. 1—122. bls. lært og endurlesið.

- II. M. S. Gjerløff, Historisk Lærebog I. 135—182. bls. og II. 1—89. bls. lærð og endurlesin.
- III. M. S. Gjerløff, Historisk Lærebog II. 95—152. bls. Lærð og endurlesin. Íslandssaga öll endurlesin og mikill hluti af sögu Gjerløffs. Enn fremur lært: Nokkur atriði úr Þjóðfélagsfræði eftir 2. útg. af Íslendingasögu Boga Th. Melsted.
- IV. A og B. P. Munch: Verdenshistorie I. lesin og að nokkru leyti endurlesin.
- V. Sama bók, II. 1—398. bls. lesin og endurlesin.
- VI. Eiler Möller og C. J. Busk: Nordenshistorien, öll bókin. Íslandssaga eftir fyrirlestur og Íslandssögu Þorkels Bjarnasonar. Skólanemendur lásu sem sérkafla Íslandssögu frá 874—1000 og studdust þar við rit Konráðs Maurers, V. Finsens, Björns Olsens, Boga Melsteðs og ýmsar aðrar ritgerðir um þetta tímabil. Í þegnfélagsfræði: P. Munch, Samfundskundskab. Lærebog I. Kh. 1908 lesin og lærð, en stöku köflum slept. Stjórnarskipunar­lög Íslands, lög um aðra skipun á æðstu umboðsstjórn, Íslandsráðherra ábyrgðarlögin, lög um landsdóm og sveitarstjórnarlögin lesin og útskýrð.

Landafræði.

- I. C. C. Christensen, Geografi for Mellemskolen I., öll bókin lærð og endurlesin að mestu leyti.
- II. Sama bók II. bls. 1—95, öll bókin, nema Danmörk, lærð og endurlesin að miklu leyti.
- III. Sama bók II. bls. 138—149, skrifað ágríp um Danmörk eftir kennarann, og Þorvaldur Thoroddsen, Lýsing Íslands, lærð og endurlesin; auk þess lesið upp allt það, er lært hafði verið í 1. og 2. bekk.

Í öllum þessum bekkjum voru hafðar nokkrar æfingar í kortateiknun.

Stærðfræði.

- I. Meier, Regnebog for Mellemskolen I. Del. 1908, öll bókin til enda. Sama bók II. Del, bls. 1—15. Skriflegar iðk­anir vikulega.

- II. Jul. Petersen, Arithmetik og Algebra for Mellemskolen, 2. útg. 1906, bls. 1—54. Lærebog i Plangeometri for Mellemskolen, 2. útg. 1907 eftir sama höfund, bls. 1—56. Skriflegar iðkanir vikulega.
- III. Jul. Petersen, Arithmetik og Algebra I. 8. útg. 1902, bls. 68—96. Sama bókin II. 7. útg. 1901, § 2—5, § 9, § 12, § 14—16, § 19, § 21, § 25—30. Lærebog i alm. Plangeometri eftir sama höfund, 9. útg. 1900, § 90—100, § 103—104, § 111—124.
- Auk þess var lært ágríp af rúmmálsfræði eftir kennarann (skrifað). Enn fremur voru gerðar nokkrar æfingar í því að færa einfalda reikninga og að semja jafnaðarreikninga. Skriflegar iðkanir vikulega.
- IV. A og B. Jul. Petersen, Arithmetik og Algebra for Gymnasiet, 1906, bls. 1—57. Skriflegar iðkanir nokkrum sinnum.
- V. Jul. Petersen, Arithmetik og Algebra II. 7. útg. 1901, § 46—60. Lærebog i Plangeometri for Gymnasiet eftir sama höfund, 1907, bls. 1—31. Skriflegar iðkanir nokkrum sinnum.
- VI. Jul. Petersen, Lærebog i alm. Plangeometri, 9. útg. 1909 frá bls 81 og bókina út. Ágríp af Trigonometri eftir kennarann (skrifað). § 1—8. Skriflegar iðkanir nokkrum sinnum.

Eðlisfræði og efnafræði.

- II. Th. Sundorph, Fysik for Mellemskolen I. 1—85. bls. lærð og endurlesin.
- III. Sama bók I. 85—90. bls. og II. 1—43. bls. lærð, og bæði heftin endurlesin. Sundorph, Kemi for Mellemskolen, lærð og kenslunni hagað að öllu leyti eins og undanfarin ár.
- Í báðum bekkjum hafa myndir verið hafðar við kensluna og áhöld, og tilraunir gerðar.

Náttúrusaga.

- I. Boas, Dyrerigets Naturhistorie for Mellemskolen, bls. 37—181 lærð og endurlesin að nokkru leyti, en hlaupið yfir nokkra smákafla eins og að undanfögnu.

- II. Ágrip af jurtafræði eftir kennarann (skrifað) lært og endurlesið að mestu. Fyrri hluta októbermánaðar var nóg að fá af lifandi jurtum. og nemendur æfðir í að lýsa þeim og þekkja hinar helztu.
- III. Boas, Dyrerigetets Naturhistorie, kaflinn um manninn ásamt heilsufræði, og það, sem hlaupið hafði verið yfir, lært og endurlesið að nokkru leyti; einnig lesið upp það, sem lært hafði verið í 1. og 2. bekk.

Í öllum bekkjum hafa verið farnar ferðir í nágrenni bæjarins eins og að undanfögnu.

Náttúrufræði.

- IV. A og B. E. Haffner, Lærebog i fysisk Geografi for Gymnasiet. bls. 5—57 (kaflar um hafið og loftslag) lærð og endurlesin. Sömuleiðis M. Vahl, Oversigt over Jordens Klima og Plantebælter og Typer af Erhvervskulturens Hovedformer. C. C. Christensen, Geografi for Realklassen og Gymnasiet bls. 3—15 lærð. Enn fremur Kruse, Kortfattet Celle- og Vævslære (liffraði). Frumdýr, smáþörungur, bakteríur o. fl. sýnt í smásjá.
- V. C. C. Christensen, Geografi for Realklassen og Gymnasiet, Østersø- og Vesterhavsländene. Kh. 1908. Lesið og endurlesið Rússland bls. 51—75. Haffner, Ökonomisk Geografi for Gymnasiet. 2. útg. Kristj. 1907. Bókin öll lesin; þó eigi lögð meiri áherzla á Noreg en hin ríkin. Knudsen og A. Falch, Det menneskelige Legeme. 2. Del, Ernærings-fysiologi med enkelte Kapitler af Hygienen. Lærebog for Gymnasiet, 3. Oplag Kristj. 1906. Bókin öll lesin og endurlesin. Þess utan munnleg fræðsla um gerla, bólusetning, blóðvökvalækningar o. fl.
- VI. Aksel S. Steen, Lærebog i matematisk Geografi. Bókin öll lærð og endurlesin. Tom Moll, Lärobok i Fysik IV. D. (Läran om Ljuset) Sth. 1904. 35—79 bls. og 88—96 bls. að dæmum undanteknum.

Teiknun.

- I. Byrjendur teiknuðu eftir veggspjaldamyndum; margir, er

áður höfðu lært töluvert, teiknuðu eftir dýramyndum og uppsettum dýrum. Nemendur voru einkum æfðir í hlutfallsteikningu og svo í því að lita myndir með ýmsum kriterlitum

- II. Teiknuð uppsett dýr og ýmsar fyrirmyndir úr tré, er nemendur gátu fengið af hugmynd um frumatriði perspektíf-fræðinnar.
- III. Nemendur teiknuðu ýmsa hluti og voru sérstaklega æfðir í því, að hagnýta sér hin einfaldari atriði perspektíf-fræðinnar.

Í öllum bekkjum hafa nemendur verið æfðir í því að teikna með krit á svarta töflu.

Söngur.

- I.—II. Kenslubók fyrir byrjendur eftir Jónas Helgason (Rvík. 1888), einnig notuð: Nodelæsningsbog efter det belgisk-finske System af H. Tofte. Þri- og fjórraddaðar söng-æfingar í sálmasöng. Æfingar í sálmasöng.
- III.—VI. Fjórraddaðar söngiðkanir og æfingar í sálmasöng.

Leikfimi.

Kensla í henni fór fram á sama hátt og eftir sömu reglum og undanfarin ár, með áhöldum og án þeirra. Köld steypiböð notuð eftir hverja kenslustund. Fáeinir nemendur voru með læknisvottorði leystir frá leikfimisskyldu.

Hannyrð.

Nemendur hafa verið æfðir í notkun hinna almennustu smíðatóla, er að trésmíði lúta, og í því að smíða ýmislegt, svo sem kassa, vegghyllur, hornhyllur, bókaskápa, koffort, amboð, skiði, fótaskemla, sleða og margt fleira smávegis; þeir voru og lítilsháttar æfðir í að pólera sumt hvað af hlutum þeim, er þeir höfðu smíðað.

IV. Vísindaleg söfn og kensluáhöld.

A. Bókasafn skólans.

Viðbætur frá 1. janúar til 31. desember 1909.

a. Gefnar bækur.*

Kenslustjórnin og Stjórnarráð Íslands.

α. Skólaskýrslur.

28 skýrslur frá dönskum skólum 1909.
114 — — — — — sænskum — 1909.

β. Önnur rit.

- Danske malede Portræter, en beskrivende Katalog, udgivet af Cænd. Juris E. F. S. Lund. IX B. 9—12. H. Kh. 1908.
- Wimmer, Ludv. F. A., De danske Runemindesmærker. 4. B. 2. Afd. og 1. B. 1. Afd. Kh. 1908.
- Roskilde Dømkirke efter Foranstaltning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, opmaalt under Ledelse af H. Storeck, med forklarende Tekst af L. Kornerup. Kh. 1909.
- Holberg Litteratur i det Deichmanske Bibliothek. Kria MDCCCCVI.
- Katalog over historisk Litteratur i det Deichmanske Bibliothek, udarbejdet af Haakon Nyhus. Kria 1904.
- Stjórnartíðindi fyrir Ísland 1909, ásamt landshagsskýrslum.

Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.

- Oversigt over det kgl. danske Vidensk. Selskabs Forhandlinger 1908. Nr. 4—6 Kh. 1908, og 1909. Nr. 1—3 Kh. 1909. 1909.
- Brezina. Dr. Aristides, Der Meteorsteinfall zu Mern (D. kgl. d. Vsk. Selsk. Skr. 7. R. Naturvskl.-Matem. Afd. VI. 3.). Kh. 1909.
- Jungersen, Hector F. E., Ichthyotomical Contributions I. The Structure of the Genera Amphisile and Centriscus. (D. kgl. d. Vsk. Selsk. Skr. 7. R. Naturvskl.-Matem. Afd. VI. 2.). Kh. 1908.
- Kolderup Rosenvinge, L., The Marine Algæ of Denmark. Contributions to the Natural History. Part I. Introduction Rhodophyceæ I. (Bangiales and Nemalionales) (D. kgl. d. Vsk. Selsk. Skr. 7. R. Naturvskl.-Matem. Afd. VII, 1). Kh. 1909.
- Petersen, Henning E. Danske Arter af Slægten Ceramium (Roth)

* Nafn gefanda stendur fyrir ofan hverja gjöf.

Lynghye (D. Kgl. d. Vsk. Selsk. Skr. 7. R. Naturvskl.-Matem. Afd. V, 2.) Kh. 1908.

Steenstrup, Johannes, Indledende Studier over de ældste danske Stednavnes Bygning. (D. Kgl. d. Vskl.-Selsk. Skr. 7. R. Hist.-Filos. Afd. I. 3, Kh. 1909.

Kommissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grönland.

Meddelelser om Grönland. Udg. af Kommissionen for Ledelsen af de geol. og geogr. Undersøgelser i Grönland 28. og 29. H. 2. Afd. Kh. 1909.

Meddelelser om Grönland XLII. B. Kh. 1909.

Det danske Meteorologiske Institut.

Meteorologisk Aarvog for 1907 I—II. D. Kh. 1908 og 1909.

Meteorologisk Aarvog for 1908 I. D. Kh. 1909.

Nautisk-Meteorologisk Aarvog 1908. Kh. 1909.

Háskólabókasafnið í Uppsöllum.

Upsala Universitets Årsskrift 1908. Ups. 1908.

Claes Annerstedt, Upsala Universitets Historia I. D. (1477—1654). Sth. 1877. II. D. 1 (1655—1718). Upsala 1908. II. D. 2. (1655—1718). Uppsala 1909.

Bihang I. Handlingar 1477—1654. Upsala 1877.

Bref och Skrifvelser af och till Carl von Linné I. Afd. 2. D. Sth. 1908. I. Afd. 3. D. Sth. 1909.

Háskólabókasafnið í Glasgow.

Register of Members of the General Council of the University of Glasgow for the Year Commencing 1st January 1909. Glasgow 1908. The Glasgow University Calendar for the Year 1909—10. Glasgow 1909.

Cornell University Library Ithaca, N. Y.

Icelandica. Vol. II. The Northmen in America by Halldór Hermannsson. Ithaca N. Y. 1909.

Augustana College Library, Rock Island, Illinois U. S. A.

Augustana Library Publications Number 6. Rock Island. Ill. 1907.

Den norske historiske Kildeskriptionskommission.

Historiske Samlinger III. B. 1.—2. H. Kria 1908 og 1909.
 Norske Herredags Dombøger III. Dombog for 1613. 2. Herredagen
 paa Eker ved E. A. Thomle. 1. H. Kria 1908.

Lehmann Stage.

Balslev, Vilhelm og Kristen Simonsen, Botanik for Realklassen. Kh. 1909.
 Balslev, Vilhelm og P. Andersen, Zoologi for Realklassen. Kh. 1909.

Fr. Macody Lund.

Fr. Macody Lund, Norges økonomiske System og Værdiforhold i Middelalderen. Kria 1909.

M. Laursen, cand. theol.

Laursen, M. Kultur- og Nytteplanter. Kortfattet Fremstilling til Brug ved Naturhistorieundervisningen i Realklassen. Odense 1909.

Séra Jón Bjarnason, Winnipeg.

Sameiningin XXIII. ár, Nr. 10—12 og XXIV. ár, Nr. 1—8.
 Áramót hins Evangelísk-Lúterska kirkjufélags Íslendinga í Vesturheimi 1909. Winnipeg 1909.

Sagnfræðingur Bogi Th. Melsted, Kaupmannahöfn.

Melsted, B. Th. Íslandsk Bogfortegnelse for 1907.

Bókavörður Sigfús Blöndal, Kaupmannahöfn.

Æfisaga Jóns Ólafssonar Indiafara II. h. Kh. 1909.

Verzlunarskóli Íslands.

Verzlunarskóli Íslands 4. skólaár 1908—9. Rv. 1909.

Bjarni Sæmundsson, adjunkt.

Bjarni Sæmundsson, Oversigt over Íslands Fiske. Kh. 1909.

Dr. Helgi Péturss.

Dr. Helgi Pétursson, Einige Ergebnisse seiner Reise in Süd-Island im Sommer 1906. Sonderabdruck aus der Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin 1907.

Dr. Helgi Péturss., Einige Hauptzüge der Geologie und Morphologie Islands. Sonderabdruck aus der Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin 1908.

Dr. Helgi Péturss., Über Marines Interglazial in der Umgebung von Reykjavik, Island. Sonderabdruck aus den Monatsberichten der deutschen Geologischen Gesellschaft. Band 61. Jahrg. 1909. Nr. 1.

Helgi Péturss., Íslenzk heimspeki. Sérprentun úr Skirni. Rv. 1909.

Helgi Péturss., Úr ferðasögu I.—IV. Sérprentun úr Skirni. Rv. 1909.

Dr. Ólafur D. Danielsson.

Ólafur Danielsson, Nogle Bemærkninger om en Gruppe algebraiske Flader, der kunne bringes til at svare entydig til en Plan Punkt for Punkt.

Sigurður Kristjánsson bóksali, Reykjavík.

Sturlungasaga. Búið hefir undir prentun dr. Björn Bjarnason. Annað bindi. Rv. 1909.

Jón Trausti, Smásögur. Fyrsta hefti. Rv. 1909.

Jón Ólafsson, Stafrof viðskiftafræðinnar. Rv. 1909.

Jónas Guðlaugsson, Dagsbrún, söngvar og kvæði. Rv. 1909.

Hulda, Kvæði. Rv. 1909.

Magnús Einarsson, Tólf sönglög fyrir karlmannaraddir. Rv. 1909.

b. Keyptar bækur.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie II. R. 24. B. 1. H. Kh. 1909.

Andersen, Otto, Billeder af Dannelsesarbejdets Historie: Humanisme og Reformation. Kria 1908.

Brandrud, Andreas, Kirkens Historie i kort Fremstilling. Kria 1908.

Braune, Wilhelm, (útgefandi). Beiträge zur Geschichte der deutschen Sprache u. Literatur. XXXV. B. 1.—2. H. Halle a S. 1909.

Daremberg, Saglio & Pottier, Dictionnaire des Antiquités Grecques et Romaines. Fasc. 42. Paris 1909.

Die neueren Sprachen XIV. B. 1.—10. H., XV. B. 1—10. H., XVI. B. 1—5. H. og XVII. B. 1—5. H.

Diesen, E., Kirkehistorie for Middelskolen. Kria 1906.

Feilberg, H. F. Bidrag til en Ordbog over det Jyske Almuesmål 33—34. H.

Flor, Chr. Haandbog i den danske Literatur. Kh. 1886.

- Huacke, Chr. Fr. Ferd., Abriss der Griechischen und Römischen Alterthümer. 4. Aufl. Stendal 1863.
- Hansen, P. Nordiske Digtere i vort Aarhundrede Kh. 1880
- Historisk Tidsskrift (dansk), VIII. R. 1. B. 6. H. Kh. 1908. VIII. R. 2. B. 1—2. H. Kh. 1909.
- — (norskt), 5. Lev. 1908. Kria 1908. 1—3. Lev. 1909. Kria 1909.
- — (sænskt), 27. Årg. 3—4. H. 1907. 28. Årg. 2—4. H. 1908. 29. Årg. 1—2. H. 1909.
- Iliaden, Oversat af Christian Wilster. Ny Udgave gennemset og rettet af M. Cl. Gertz. 1—6. Sang. Kh. 1909.
- Isaachsen, D. Lærebok i Fysik I. Kria 1909.
- Kalkar, Otto, Ordbog til det ældre danske Sprog (1300—1700). 46. H. Kh. 1908.
- Knudsen, D. F. og Jakob Lökke, Engelske Præpositioner og Synonymer. Kria 1902.
- Listov, J. Engelsk Ledetraad. I. Afd. Kh. 1907.
- Mantzius, Karl, Oldtidens Skuespilkunst. Kh. 1907.
- Murray, J. A. H. A new English Dictionary Vol. VII. (Premisal-Prophecier), Vol. VIII. (Ribaldric-Romanite), Vol. VIII. (S-Sauce).
- Nordisk Tidsskrift for Filologi III. R. 14. B. 2—4. H. Kh. 1906. III. R. 15. B. 1—4. H. Kh. 1906 og 1907. III. R. 16. B. 1—4. H. Kh. 1907 og 1908. III. R. 17. B. Kh. 1908 og 1909. III. R. 18. B. 1—2. H. Kh. 1909.
- Ordbok öfver svenska språket. Utgifven af svenska Akademiet. 38. H. Lund 1909.
- Ræder, Dr. A. Historisk Lærebog for Middelskolen. Kria 1903.
- Schwab, Gustav, Die schönsten Sagen des klassischen Altertums I—II. Teil. H. a. S. (årtalslaus).
- Smiles, Samuel, Egen Kraft. Kh. 1899.
- Smiles, Samuel, Karakteren. Oversat af Edv. Thomsen. Odense 1876.
- The Odyssey of Homer, with the Hymns, Epigrams and Battle of the Frogs and Mice. Literally translated by Theodore Alois Buckley. B. A. London 1902.
- Tröan, E, Engelske Ord, som ikke maa forveksles; til Brug for Middelskolen. Kria 1907.
- Vor Ungdom, okt.—Des. 1908; Jan.—Juni 1909.
- Þjóðtrú og þjóðsagnir. Safnað hefir Oddur Þjórnsson. I. B. 1—2. H. Ak. 1908.

B. Bókasafn lestrarfélags skólans „Íþöku“.

Viðauki frá páskum 1909 til páska 1910.

a. Gefnar bækur, tímarit og blöð.

a. Bækur.

Guðmundur Gamalielsson bóksali.

Kalda hjartað. Rvík 1909.

Caine, Hall: Í þriðja og fjórða lið. Rvík 1909.

Sigurður Kristjánsson bóksali.

Hulda, Kvæði. Rvík 1909.

Jóhann G. Sigurðsson, Kvæði og sögur. Rvík 1909.

Jónas Guðlaugsson, Dagsbrún, kvæði. Rvík 1909.

Jón Trausti, Smásögur. Rvík 1909.

María Jóhannsdóttir, Sýsturnar frá Grænadal. Rvík 1909.

Sturlunga saga, Björn Bjarnason bjó undir prentun. Rvík 1909.

Verne, Jules, Sæfarinn. Rvík 1908.

Skúli Thoroddsen ritstjóri.

Sögusafn Þjóðviljans, 19 árgangar. Ísafirði, Bessastöðum og Rvík.
1892—1909.

Steingrímur Thorsteinsson rektor.

Nilson, Ossian, G. K., Masker. Stockholm 1904.

b. Tímarit og blöð.

Hannes Þorsteinsson ritstjóri.

Þjóðólfur 1909.

Ingólfs ritstjórar.

Ingólfur 1909.

Ísafoldar ritstjórar.

Ísafold 1909.

Hlutafélagið „Lögrétta“.

Lögrétta 1909.

Hlutafélagið „Reykjavík“.

Reykjavík 1909.

Jón Jónasson ritstjóri.

Fjallkonan 1909.

Steingrímur Thorsteinsson rektor.

Aftonbladet. Stockholm 1909.

Krig og Fred 1909.

Skúli Thoroddsen ritstjóri.

Þjóðviljinn 1909.

Þórhallur Bjarnarson biskup.

Nýtt Kirkjublað 1909.

b. Keyptar bækur, tímarit og blöð.**a. Bækur.**

Bjarni Thorarensen, Kvæði. Kh 1884.

Einar Hjörleifsson, Smælingjar. Winnipeg 1908.

Jón Trausti, Grenjaskyttan. Rvík 1909.

Nyström, A., Könslivets Problem. Kh. 1905.

Lagerlöf, Selma, Gösta Berlings saga.

Stephan G. Stephansson, Andvökur, kvæði. 1.—2. b. Rvík 1909.

Topelius, Z., Sögur herlæknisins 6. hefti. Rvík 1909.

Verne, Jules, Dropped from the Clouds. London.

Haggard, H. Rider, Kleopatra. Kh. 1891.

b. Tímarit og blöð.

Andvari. Rv. 1909. Eimreiðin XV. ár 1909. Familie-Journal. Kh.

1909. Frem 11. árg. Kh. 1909. Kringsjaa 1909. Skirnir. Rv. 1909.

Þjóðvinafélagsálfmákið 1909.

C. Kensluáhaldaafnið.**A. Náttúrugripasafnið.****a. Gefnir munir.¹⁾**

Hettumáfur (Larus ridibundus) (Gunnar Halldórsson stud. art.)

3 fékvarnir (Sveinbjörn Jónsson, stud. art.)

---

¹⁾ Nafn gefanda stendur innan sviga.

Nokkrar þurkaðar jurtir (Eiríkur Helgason, stud. art.)
 Kvarz-moli frá Miðdal (Páll V. Guðmundsson, stud. art.)
 2 basalt-súlur og huullungaberg (Bjarni Sæmundsson adjunkt).

b. Keyptir munir.

1 hæna, 1 skógarpröstur og 1 rauðmagi, (öll uppsett). 11 eintök af
 Lehmann-Leutemann's og 9 af Hartinger's dýra-veggmyndum.

B. Landafræðissafnið.

a. Gefnir munir.

Nokkrar myndir frá Glasgow (Stgr. Thorsteinsson rektor).
 Nokkur póstspjöld frá ýmsum stöðum (Bjarni Þorleifsson stud. art.)

b. Keyptir munir.

Kiepert's veggkort yfir Bretlandseyjar og Þýskalaland, 36 rúmsjár-
 (stereóskóp-) myndir frá ýmsum erlendum stöðum, 36 samskonar myndir
 frá ýmsum stöðum á Íslandi og 1 rúmsjá (stereóskóp).

C. Teikniáhöld.

Smiðaðar 10 teiknifyrmyndir úr tré og 14 eldri málaðar upp.

D. Söguáhalddasafnið.

Spruner u. Bretschneider, 4 sögukort upplímd og á keflum (Europa,
 Zeit Karls des grossen, Europa, Zweite Hälfte des X. Jahrhunderts,
 Europa, Zeit des XIV. Jahrhunderts, Europa, Zeit der Reformation).
 Mayer u. Luksch, Weltkarte zum Studium der Entdeckungen, mit dem
 colonialen Besitze der Gegenwart.

V. Fjárstyrkur skólans.

Námsstyrkur sá, sem nemendum var ætlaður af landsfé,
 var veittur af Stjórnarráðinu eftir tillögum rektors og kennar-
 anna í tvennu lagi: 1) 1000 kr. með bréfi Stjórnarráðsins

dags. 15. marz þ. á. 2) 1000 kr. með bréfi Stjórnarráðsins dags. 30. júní þ. á. Húsaleigustyrkur var veittur 36 nemendum, 20 kr. hverjum, með bréfi Stjórnarráðsins dags. 30. maí þ. á. Hversu mikinn styrk hver nemandi hafi fengið, sést á töflu þeirri, sem hér fer á eftir:

	Nöfn.	Náms- styrkur Kr.	Húsa- leigu- styrkur Kr.	Styrkur alls Kr.
1.	Þórhallur Jóhannesson	150	20	170
2.	Hans Einarsson	150	20	170
3.	Einar Jónsson	100	20	120
4.	Hjörtur Þorsteinsson	100	20	120
5.	Vilmundur Jónsson	100	20	120
6.	Ásgeir Ásgeirsson	100	20	120
7.	Páll Auðunsson	100	20	120
8.	Hallgrímur Hallgrímsson	100	20	120
9.	Steinþór Guðmundsson.	100	20	120
10.	Erlendur Þórðarson	100	20	120
11.	Héðinn Valdimarsson	100		100
12.	Magnús Jochumsson.	100		100
13.	Steinn Steinsen	75		75
14.	Ólafur Jónsson.	50	20	70
15.	Sigurður Sigurðsson.	50	20	70
16.	Friðrik Jónasson	50	20	70
17.	Halldór Kolbeins	50	20	70
18.	Jón Jónsson.	50	20	70
19.	Páll Guðmundsson	50	20	70
20.	Ingibjörg Guðmundsdóttir.	50	20	70
21.	Helgi Guðmundsson.	50		50
22.	Jón Guðnason	25	20	45
23.	Karl Ármannsson.	25	20	45
24.	Jósef Jónsson	25	20	45
25.	Þorsteinn Kristjánsson	25	20	45
26.	Sigmundur Þorgilsson	25	20	45
27.	Laufey Valdimarsdóttir.	25	20	45
28.	Ágúst Ármannsson	25		25
29.	Pétur Sigurðsson	25		25
30.	Ólafía Einarsdóttir	25		25
31.	Þorsteinn Þorsteinsson.		20	20
32.	Arngrímur Kristjánsson		20	20
33.	Axel Böðvarsson		20	20
	Flyt:	2000	520	2520

	Nöfn.	Náms- styrkur Kr.	Húsa- leigu- styrkur Kr.	Styrkur alls Kr.
	Flutt:	2000	520	2520
34.	Einar E. Hjörleifsson		20	20
35.	Þorlákur Björnsson		20	20
36.	Jóhannes Guðmundsson		20	20
37.	Kjartan Jónsson		20	20
38.	Gunnar Jóhannesson		20	20
39.	Gunnlaugur Einarsson		20	20
40.	Eiríkur Helgason		20	20
41.	Þorsteinn Ástráðsson		20	20
42.	Daniel Fjeldsted		20	20
43.	Kristinn Ármannsson		20	20
	Samtals:	2000	720	2720

Allir nemendur nutu gjafkenslu. Þeir piltar, sem hafa haft umsjón á hendi (sjá bls. 4), fengu eins og að undanförunu, bækur að launum af fé skólans.

Sömuleiðis var í lok skólaársins verðlaunabókum úthlut- að til nokkurra nemenda fyrir fé það, sem til þess er ætlað í fjárlögnum.

Bræðrasjóðurinn.

Reikningur Bræðrasjóðsins frá 4. apríl 1909 til 4. apríl 1910.

Tekjur:

1. Eign:			
a. í Söfnunarsjóði	kr. 15373,55		
b. í bankavaxtabréfum	— 1700,00		
c. í Sparisjóði	— 537,43		
d. hjá reikningshaldara	— 1,55	kr. 17612,53	
2. Frá stúdentum 1909	—	30,00	
3. Frá gagnfræðingum 1909	—	56,00	
4. Tillög 101 skólanemanda	—	101,00	
5. Selt 1 eintak af Jon Sigurdsson, Islands statsr. Forhold.	—	1,00	
6. Ágóði við skifti á bankavaxtabréfum	—	2,00	
7. Gjöf Jóns Þorlákssonar verkfræðings	—	50,00	
8. Vextir:			
a. af eign í Söfnunarsjóði	kr. 694,88		
b. af bankavaxtabréfum	— 76,50		
c. af eign í Sparisjóði	— 25,36	kr. 796,74	
	Samtals	kr. 18649,27	

Gjöld:

1. Úthlutað á skólaárinu	kr.	500,00	
2. Eign:			
a. í Söfnunarsjóði	kr.	15720,99	
b. í Bankavaxtabréfum.	—	1700,00	
c. í Sparisjóði	—	728,28	— 18149,27
			<u>Samtals kr. 18649,27</u>

Reykjavíkur almenna mentaskóla 4. apríl 1910.

Stgr. Thorsteinsson.

Úthlutun úr Bræðrasjóði í apríl 1910.

1. Laufey Valdimarsdóttir 20 kr. 2. Ólafur Jónsson 30 kr. 3. Sigurður Sigurðsson 10 kr. 4. Þórhallur Jóhannesson 20 kr. 5. Arngrímur Kristjánsson 30 kr. 6. Einar Jónsson 22 kr. 50 a. 7. Hans Einarsson 17 kr. 50 a. 8. Hjörtur Þorsteinsson 17 kr. 50 a. 9. Vilmundur Jónsson 17 kr. 50 a. 10. Ásgeir Ásgeirsson 20 kr. 11. Friðrik Jónsson 10 kr. 12. Geir Einarsson 10 kr. 13. Hallgrímur Hallgrímsson 20 kr. 14. Jón Andræsson 10 kr. 15. Jón Guðnason 15 kr. 16. Jóhannes Guðmundsson 30 kr. 17. Jósef Jónsson 20 kr. 18. Karl Ármannsson 30 kr. 19. Páll Auðunsson 20 kr. 20. Steinn Steinsson 10 kr. 21. Steinþór Guðmundsson 20 kr. 22. Þorsteinn Kristjánsson 10 kr. 23. Eiríkur Helgason 15 kr. 24. Gunnar Benediktsson 15 kr. 25. Halldór Kolbeins 15 kr. 26. Sigurður Lárusson 10 kr. 27. Þórhallur Jónasson 15 kr. 28. Daniel Fjeldsted 10 kr. 29. Sigmundur Þorgilsson 10 kr.

Legat Jóns drs. Þorkelssonar rektors.**Reikningur legatsins árið 1909.***Tekjur:*

Eign í Söfnunarsjóði við ársbyrjun 1909	kr.	872,08
Vextir 1809	—	39,41
		<u>Samtals kr. 911,49</u>

Gjöld:

Eign í Söfnunarsjóði við árslok 1909	kr.	911,49
		<u>Samtals kr. 911,49</u>

Reykjavíkur almenna mentaskóla 4. apríl 1910.

Stgr. Thorsteinsson.

Reikningur

Minningarsjóðs 25 ára stúdenta

frá

Reykjavíkurskóla 1909.

Eign í Söfnunarsjóði Íslands í ársbyrjun	kr.	836,57
Gjafir eldri stúdenta	—	15,00
Tillög stúdenta frá 1884	—	82,50
Vextir 1909.	—	39,87
Eign í Söfnunarsjóði Íslands í árslok	kr.	973,94

Reykjavíkur almenna mentaskóla 4. apríl 1910.

Stgr. Thorsteinsson.

Gjafir og tillög

til Minningarsjóðs 25 ára stúdenta

frá

Reykjavíkurskóla 1909.

Gjafir:

Finnur Jónsson prófessor í Kaupmannahöfn	kr.	5,00
Pálmi Pálsson adjunkt í Reykjavík	—	5,00
Þorleifur Jónsson póstafgreiðslumaður í Reykjavík.	—	5,00

Tillög:

Björn Ólafsson augnlæknir í Reykjavík.	—	20,00
Kristján Jónsson læknir, Clinton, Jowa	—	17,50
Skúli Skúlason prestur í Odda	—	20,00
Þorleifur H. Bjarnason adjunkt í Reykjavík	—	25,00

Reikningur

Legats Jos. Cal. Poestions.

Tekjur:

Eign í Sparisjóði 11. ágúst 1909.	kr.	110,29
Vextir frá 11. ágúst til ársloka 1909	—	1,69
Samtals	kr.	111,98

Gjöld:

Eign í Sparisjóði við árslok 1909	kr.	111,98
	Samtals	kr. 111,98

Reykjavíkur almenna mentaskóla 4. apríl 1910.

Styr. Thorsteinsson.

VI. Próf.

A. Miðsvetrarpróf

var haldið síðari hluta febrúarmánaðar eins og vant hefir verið.

B. Árspróf

var haldið í 1. 2. 4. og 5. bekk í júnímánuði; undir það gengu 80 skólanemendur og 1 utanskólanemandi. Tveir af skólanemendum sýktust meðan á prófinu stóð og fengu því eigi lokið við það.

C. Inntaka nemenda í skólann.

a. Inntökupróf við byrjun skólaársins.

Tæk í 3. bekk.

1. Kristín Ólína Thoroddsen.
Sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1906.

Tæk í 1. bekk.

1. Katrín Thoroddsen, fædd á Ísafirði 7. júlí 1896. Foreldrar: Skúli alþingismaður Thoroddsen og kona hans, Theodóra Thoroddsen.
2. Magnús Björnsson, fæddur á Akureyri 16. marz 1896. Foreldrar: Björn prestur Björnsson og kona hans Ingibjörg Magnúsdóttir.

Teknir í 1. bekk lærdómsdeildarinnar

að afloknu gagnfræðaprófi á Akureyri og í Danmörku.

1. Ari Helgi Jóhannesson, fæddur í Ytri-Tungu á Tjörnesi í Norður-

- Pingeyjarsýslu 5. des. 1888. Sonur Jóhannesar bónda Jóhannes-sonar að Ytra-Lóni á Langanesi.
2. Benedikt Gestsson, fæddur í Hjarðardal við Dýrafjörð 10. maí 1889. Foreldrar: Gestur bóndi Bjarnarson og kona hans Jóna Benediktsdóttir.
  3. Friðrik Jónasson, fæddur að Hrafnagili í Eyjafirði 14. jan. 1891. Foreldrar: Jónas prófastur Jónasson og kona hans Þórunn Stefánsdóttir.
  4. Gunnlaugur Einarsson, fæddur á Eiríksstöðum á Jökuldal 5. ágúst 1892. Foreldrar: Einar bóndi Eiríksson og kona hans Steinunn Vilhjálmsdóttir.
  5. Hallgrímur Sigursteinn Hallgrímsson, fæddur í Stærra-Árskógi við Eyjafjörð 14. sept. 1888. Foreldrar Hallgrímur gagnfræðingur Sigurðsson og Sigurbjörg Jónsdóttir.
  6. Möller, Carl, fæddur í Kjellerup, Hörupsogn, Lysgaardherred í Danmörku 12. sept. 1893. Foreldrar: Isenkræmmer Frederik Christian Möller og kona hans Ane Katrine f. Nielsen. Aths. Fimm hinir fyrstnefndu höfðu tekið gagnfræðapróf á Akureyri, en hinn síðastn. í Danmörku.

b. Inntökupróf við lok skólaársins.

Tæk í 1. bekk.

1. Annanía Augusta Helgason, fædd í Reykjavík 1. des. 1895. Foreldrar: lektor Jón Helgason og kona hans Marta Maria (f. Licht) Helgason.
2. Árni Pálsson, fæddur á Geirseyri við Patreksfjörð 4. janúar 1897. Foreldrar: Páll borgarstjóri Einarsson og kona hans Sigríður Árnadóttir (f. Thorsteinson).
3. Brynjólfur Stefánsson, fæddur að Selalæk í Rangárvallasýslu 1. sept. 1896. Foreldrar: Stefán bóndi Brynjólfsson og kona hans Guðríður Guðmundsdóttir.
4. Gíslí Ólafsson, fæddur á Hvoli í Saurbæjarþingum 19. sept. 1897. Foreldrar Ólafur prófastur Ólafsson og kona hans Guðrún Birgitta Gísladóttir.
5. Haukur Jensen, fæddur á Akranesi 21. marz 1896. Foreldrar: Thor A. F. Jensen, kaupmaður og kona hans Margrét Þorbjörg Kristjánsdóttir.
6. Helgi Jónasson, fæddur á Reynifelli í Rangárvallasýslu 19. apríl 1894. Foreldrar: Jónas bóndi Árnason og kona hans Sigríður Helgadóttir.
7. Jófriður Ragnheiður Zoëga, fædd í Reykjavík 2. okt. 1896. Foreldrar: Geir yfirkennari Zoëga og kona hans Bryndís Zoëga.

8. Jón Norðmann, fæddur í Reykjavík 24. marz 1897. Foreldrar: Jón kaupmaður Norðmann og kona hans Jörunn Einarsdóttir.
9. Jón S. Thoroddsen, fæddur á Ísafirði 18. febr. 1898. Foreldrar: Skúli alþingismaður Thoroddsen og kona hans Theodóra Thoroddsen.
10. Kristín Valgerður Ólafsdóttir, fædd í Reykjavík 19. janúar 1896. Foreldrar: Ólafur söðlasmiður Eiríksson og kona hans Theodóra Guðrún Þorkelsdóttir.
11. Ólöf Jónsdóttir, fædd í Reykjavík 20. des. 1896. Foreldrar Jón yfirdómari Jensson og kona hans Sigríður Hjaltadóttir (Thorberg).
12. Rasmus Morten Ottesen, fæddur á Ytra-Hólmi á Akranesi 16. okt. 1895. Foreldrar: Oddgeir kaupmaður Ottesen og kona hans Sigurbjörg Sigurðardóttir.
13. Sigurður Grímsson, fæddur á Ísafirði 20. apríl 1896. Foreldrar: Grímur kennari Jónsson og kona hans Ingveldur Guðmundsdóttir.
14. Stefán Jóhann Guðmundsson, fæddur á Sauðárkrók 9. nóv. 1896. Foreldrar: Guðmundur verzlunarmaður Einarsson og kona hans Jóhanna Stefánsdóttir.
15. Steinunn Anna Bjarnadóttir, fædd í Reykjavík 11. júlí 1897. Foreldrar: Bjarni kennari Sæmundsson og kona hans Steinunn A. M. Sveinsdóttir.
16. Svafar Guðmundsson, fæddur á Akureyri 17. febr. 1898. Foreldrar: Guðmundur héraðslæknir Hannesson og kona hans Karólína Ísleifsdóttir.
17. Sveinn Aðalsteinn Sigurðsson, fæddur á Þönglabakka 1. okt. 1897. Foreldrar: Sigurður prestur Jónsson og kona hans Guðrún Metta Sveinsdóttir.
18. Þorkell Gíslason, fæddur á Gelti í Grímsnesi 13. des. 1894. Foreldrar: Gísli bóndi Þorkelsson og kona hans Ingunn Jónsdóttir.

D. Gagnfræðapróf

(burtfararpróf gagnfræðadeildar).

1. Í októbermánuði 1909.

Prófi þessu lauk þá skólasveinninn Hallgrímur Hermannsson, er eigi hafði getað tekið nema nokkurn hluta þess um vorið sökum veikinda; enn fremur utanskólasveinninn Þorvaldur Thoroddsen, sem eigi hafði mátt ganga undir prófið

um vorið sökum mislingahættu. Prófdómendur voru skipaðir af Stjórnarráðinu með bréfi dags. 27. sept. verkfræðingur Knud Zimsen og cand. mag. Jón Ófeigsson.

Við prófið fengu piltarnir þessar einkunnir:

Nöfn.	Íslenska munnl.	Íslenska skrifl.	Danska munnl.	Danska skrifl.	Enska munnl.	Enska skrifl.	Sagnfræði.	Landfræði.	Náttúruæga	Eðlisfr. efnifr.	Stærðfr. munnl.	Stærðfr. skrifl.	Teikning.	Ritileikni.	Stig.	Meðaleinkunn.	Hannyrð.	Leikfni.	Söngur.	Hegðun.
	Hallgrímur Hermannsson	5	5	5	4	5	3	5	3	5	3	1	2	6	5	57	4,1	4		
Porvaldur Thoroddsen	5	4	4	2	4	3	5	4	4	4	5	5	4	3	56	4,0	4			

Verkefnið í hinu skriflega prófi í október 1909 voru:

1. Íslenskar ritgjörðir.

a. Endursögn.

Skíðissprotinn (úr Draugasögum Jóns Árnasonar, bls. 55—57. Rv. 1906).

b. Að segja ferðasögu.

2. Í danskan stíl.

Allflestir eyjarskeggjar skilja dálitið í ensku; það er að segja: þekkja ensk nöfn á vanalegustu hlutum. og með þessum orðum og nokkrum bendingum gátum vér gert oss skiljanlega hver við annan. Um kvöldið, þegar vér fórum niður að bátunum, sáu vér skemtilega sjón. Fjöldi af börnum voru að leika sér í fjörunni; þau höfðu kynt eld, sem lýsti upp trén í kring og spegillfagran sjóinn; smábörnin stóðu í kring og sungu kvæði. Vér settumst niður og hlustuðum á. Sjón þessi bar glögglega vott um, að vér sátum á strönd einhverrar hinna nafnfrægu eyja í Kyrrahafi.

Snemma morguns daginn eftir var mesti sægur af bátum kominn út að skipinu; voru þar varla færri en 200 manns og var þeim leyft að koma upp á skipið. Allir á skipinu voru á sama máli um það, að vart mundi hafa verið hægt að velja jafnömarga menn af einhverri annari þjóð, sem gerði jafnlitla háreysti. Allir vildu þeir selja eitt-hvað. Tahitibúar þekkja nú vel peningagildi, og vildu þá miklu fremur en gömul fót og annað það, er villimenn sækjast svo mjög eftir; þó þektu þeir eigi vel enska og spænska smápeninga, og voru eigi í

rónni fyr en þeir höfðu víxlað þeim og fengið silfur-dollara fyrir. Sumir höfðingjar þeirra höfðu safnað saman allmiklu fé. Fyrir nokkru síðan bauð höfðingi einn 800 dollara fyrir dálitið skip, og oft kaupa þeir hesta og báta fyrir 50—100 dollara.

3. *Í enskan stíl.*

Fyrir mörgum árum var hópur af konum og körlum á ferð um stóran skóg á Englandi, á leið til London. Þegar nóttin kom, fóru þau að tala um, hvaða hætta gæti borit að höndum á ferðalögum, og sagðist þá einhver vera hræddur um, að ræningjar kynnu að koma og ráðast á þá. Einn af mönnunum sagðist hafa á sér tíu pund og vissi hann ekki, hvar hann ætti að fela þau. Kona, sem sat við hliðina á honum, réð honum að stinga peningunum í stígvélin sín; gerði hann það þegar í stað og þakkaði konunni mjög vel fyrir hið góða ráð hennar. Rétt á eftir komu tveir menn ríðandi að vagninum og skipndu ferðamönnunum hranalega að láta af hendi pyngjur sínar. Konan sagðist enga peninga hafa á sér. „En,“ sagði hún, „ef þið færið manninn þarna úr stígvélunum, þá munuð þið finna tíu pund.“ Maðurinn varð að láta af hendi peninga sína. Jafnskjótt og ræningjarnir voru farnir, sneru allir ferðamennirnir sér að konunni og sögðu, að hún hlyti að vera vinur þjófanna. „Ykkur kann að sýnast svo,“ svaraði hún, „en ef þið viljið gera mér þá ánægju að borða miðdegisverð hjá mjer á morgun, þá skal jeg segja ykkur, hvers vegna jeg gerði það sem jeg gerði.“ Þeir þáðu það.

Í stærðfræði fékk hvor um sig sérstakt verkefni.

2. Í júnimánuði 1910.

Við próf þetta voru þeir dýralæknir Magnús Einarsson og cand. mag. Jón Ófeigsson, cand. phil. Þórður Jensson og séra Bjarni Hjaltsted skipaðir prófdómendur með bréfi Stjórnarráðs dags. 31. maí þ. á. Undir þetta próf gengu 10 þriðjubekkingar og 13 utanskólanemendur. Af utanskólanemendum stóðust 2 eigi prófið, og þrir gátu eigi lokið því sökum sjúkdómsforfalla.

Nöfn.	Íslenska munnl.	Íslenska skrifl.	Danska munnl.	Danska skrifl.	Enska munnl.	Enska skrifl.	Sagnfræði.	Landfræði.	Náttúrufræði.	Edlisfræði.	Stærðfr. munnl.	Stærðfr. skrifl.	Teikning.	Rítelkni.	Stig.	Medaleinkunn	Hannyrð.	Leikfimi	Söngur.	Hegðun.
Skólanemendur :																				
1. Eiríkur Helgason . .	5	4	5	4	4	3	5	5	4	5	1	1	6	4	56	4,0	5	5	6	7
2. Erlendur Þórðarson .	6	5	5	2	6	5	7	6	7	7	6	5	7	4	78	5,6	7	6	6	8
3. Guðm. Guðmundsson	5	4	6	5	5	4	5	5	5	5	4	6	5	5	69	4,9	6	6	6	8
4. Gunnar E. Benediktss.	4	4	5	1	4	3	5	5	4	5	4	2	6	4	56	4,0	6	5	7	8
5. Halldór Gunnlaugsson	6	5	7	4	6	5	6	6	5	6	5	3	5	4	73	5,2	6	6	7	8
6. Jón Benediktsson . .	6	4	6	5	5	4	6	6	5	7	5	4	5	4	72	5,1	5	6	6	8
7. Karl Magnússon . . .	4	4	6	3	5	5	5	5	4	5	5	2	6	4	61	4,4	5	5	6	7
8. Kristín Thoroddsen .	4	4	5	2	5	3	6	4	5	4	4	1	2	3	52	3,7	3	5	7	8
9. Kristján Arinbjarnars.	3	4	5	3	5	3	5	4	4	5	4	2	6	4	57	4,1	4	5	6	8
10. Páll Skúlason	6	5	7	4	6	6	6	4	6	6	4	4	4	3	71	5,1	6	6	6	7
Utanskólanemendur:																				
Gíslí Magnússon	6	6	6	4	5	2	5	6	4	4	3	1	5	6	63	4,5	2			
Jón Bjarnason	6	5	5	2	7	4	7	7	5	6	5	2	3	4	68	4,9	3			
Leifur Sigfússon	5	4	5	4	7	5	3	5	4	4	1	1	4	5	57	4,1	3			
Rögnvaldur Guðm.son	6	4	6	3	5	3	5	5	6	6	2	2	5	6	64	4,6	2			
Rögnv. E. G. Waage	3	3	4	2	6	4	5	3	2	5	4	2	5	4	52	3,7	3			
Sigfús Þ. H. Blöndal	4	5	5	5	5	2	6	4	4	5	3	1	4	6	59	4,2	5			
Sigurgeir Sigurðsson	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	1	4	6	49	3,5	1			
Valgeir Björnsson . . .	4	4	4	4	6	5	5	3	6	6	5	3	7	6	68	4,9	6			

1. Gíslí Magnússon, sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1907.
2. Jón Bjarnason, sjá inntökupróf til 1. b. haustið 1907.
3. Leifur Sigfússon, sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1907.
4. Rögnvaldur Guðmundsson, sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1907.
5. Rögnvaldur Emil Guðmundsson Waage, fæddur í Stóru-Vogum í Gullbringusýslu 5 febr. 1892. Foreldrar Guðmundur Jónsson Waage og kona hans Jósephína J. Waage.
6. Sigfús Þ. Halldórsson Blöndal, sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1907.
7. Sigurgeir Sigurðsson, sjá inntökupróf til 1. b. haustið 1905.
8. Valgeir Björnsson, sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1907.
9. Þorvaldur S. Thoroddsen, sjá inntökupróf til 1. b. vorið 1905.

Verkefnin í hinu skriflega prófi í júní 1910.

1. Íslenskar ritgerðir.

a. Endursögn.

Íslenskar þjóðsögur I. b. bls. 88: „Faxi“.

b. Ritgerð.

Að skýra frá því, hvað gert er til að efla samgöngur á sjó og landi manna á milli á Íslandi og við önnur lönd.

2. Í danskan stíl.

Það mátti oft heyra og sjá á Napóleoni, að hann vildi vera hinn kurteisasti í tali sínu við konur; en því fór fjarri, að honum tækist það. Þegar hann átti tal við konur, varð honum helzt tíðrætt um búning þeirra; var hann þá bæði harður og *smásmugulegur*¹⁾ í dómum sínum; hann var og vanur að spyrja þær, hvað mörg börn þær ættu, og oft inti hann þær eftir, hvort þær hefðu *haft* sjálfar börn sín á brjósti,²⁾ og voru orð hans á stundum ekki sem sæmilegust. Hann spurði þær og oft um ýmislegt, sem almenning varðar ekkert um að vita, og varð því samtal hans líkara klaufalegum áminningum en kurteislegum viðræðum; að minsta kosti verður eigi annað um það sagt, þegar þess er gætt að þetta fór fram við hirðina. Þetta varð til þess, að hann fékk oft fremur ónotaleg andsvör; en hann gat ekki svarað svo vel færi á. Það lá við að hann legði hatur á þær konur, sem voru að skifta sér af stjórnmálum eða trúarbrögðum.

3. Í enskan stíl.

Maður nokkur þurfti að fá leigðan vagn og tvo hesta í eins dags ferð. Hann átti að koma aftur sama kvöldið. Maðurinn, sem hann leitaði til, neitaði beiðni hans, því hann var hræddur um, að maður þessi kynni að vera þjófur, og vildi ekki eiga á hættu að missa vagn sinn og hesta. Þá sagði maðurinn: „Jæja, ég skal kaupa vagninn og hestana, ef þér viljið ákveða eitthvert verð. Eg kem líklega aftur um kl. 8 í kvöld, og þá getið þér keypt þá af mér aftur fyrir sama verð.“ Eigandinn félst á þessa uppástungu og heimtaði hundrað pund. Maðurinn fékk honum peningana, og greiddi eigandinn honum þá aftur um kvöldið og tók við vagninum og hestunum. Síðan sneri maðurinn sér við og ætlaði að fara, en eigandi vagnsins og hestanna stöðvaði hann

1) Smásmugulegur = smaalig. 2) Hafa börn á brjósti = opam-me Börn.

og sagði: „Þér hafið gleymt að greiða leiguna!“ „Leiguna!“ Ég hef ekki tekið neitt á leigu af yður. Ég hefi ekið í vagni, sem keypti af yður í morgun. Og nú hafið þér keypt hann og hestana af mér aftur, er ekki svo?“

Í stærðfræði fékk hver nemandi sérstakt verkefni.

E. Burtfararpróf (stúdentspróf)

var haldið í júnimánuði. Voru þeir landsbókavörður Jón Jakobsson, docent Haraldur Nielsson og verkfræðingur Knud Zimsen skipaðir prófdómendur við próf þetta með bréfi Stjórnarráðsins dags. 31. maí þ. á.

Undir próf þetta gengu auk 6. bekkinga 11 utanskóla-sveinar. Af þeim gekk einn frá prófi og tveir stóðust eigi prófið.

Verkefnin í hinu skriflega stúdentsprófi voru:

1. *Í íslenska ritgerð.*

Snorri Sturluson. Æfiatriði hans og ritverk
eða
Þýðing vinnunnar fyrir líkama og sál.

2. *Í danskan stíl.*

Í djúpri lynggróinni laut, þar sem skugga bar á, kúrði rjúpa. Hún hafði komið auga á val, er flaug fram hjá.

„Alt líf mitt er eilífur flótti,“ hugsaði hún, „ýmist undan klóm fálkans eða kúlu veiðimannsins.“

Hún skalf af angist og kvíða. En allt í einu heyrði hún svo indælan svanasöng. Slíkan söng hafði hún aldrei áður heyrt. Það var sem þungum steini væri létt af hjarta hennar. Hún fór að baða vængjunum og sveiflaði sér hugrökk og vonglöð út í bládjúpan geiminn.

„Við þenna svanasöng er sælt að deyja,“ hugsaði skotsár önd, er hafði sloppið undan veiðimanninum og falið sig í sefinu. Hún gleymdi sársaukanum og hlustaði hugfangin á sönginn, þangað til hún sofnaði. Hana dreymdi sæla og undraverða drauma. Hún vaknaði aldrei aftur.

„Oft hefir sólarlagið verið fagurt hérna á heiðinni, en aldrei eins og nú“, hugsaði hinn deyjandi svanur, þegar logarauð kvöldsólin var að ganga undir bak við hnjúkana og himininn var í björtu báli.

Nú vaknaði lífsþráin af nýju í brjósti hans. Hann fór að hugsa um, hve sælt það væri, að mega nú lifa ögn lengur og njóta slíkrar fegurðar. Hann var kominn á flugstig með að flöggra niður í tófugrenið og leita sér lækningar þar niðri. En í sama bili rankaði hann við sér Hann herti sundið, svo vatnið gáradist blóðlitad undan skotsáru bringunni hans. Svo sveigði hann hálsinn og slarði dreymandi augum á kvöldroðann, meðan hann söng síðasta sönginn sinn af óviðjafnanlegri snild.

3. Í enskan stíl.

Dáti nokkur kom skálmandi eftir þjóðveginum — vinstri, hægri; vinstri, hægri. Hann bar hertösku¹⁾ sína á baki og kórða við hlið, því að hann hafði verið í stríðinu og var nú á leiðinni heim til sín. Bar þá svo til, að hann mætti gamalli galdranorn á veginum; hún var afskaplega ljót — hreint og beint andstyggileg ásýndum, því að neðri vörin lafði niður yfir höku nærri því ofan á brjóst.

„Gott kvöld, dáti sæll,“ sagði hún. „En hvað sverðið þitt er falllegt og hertaskan þín stór! Þú ert almennilegur dáti, og þú skalt fá eins mikla peninga og þú getur frekast óskað þér.“

„Þakka þér fyrir, gamla kerlingarnorn!“ sagði dátinn.

„Sérðu stóra tréð þarna?“ mælti kerling og benti um leið á tré, sem stóð rétt við veginn. „Það er holt að innan. Ef þú klifrar upp í toppinn, þá muntu finna op og geturðu rent þér niður um það og komist langt niður í tréð. Ég skal bregða reipi yfrum þig miðjan, svo að ég geti dregið þig upp aftur, þegar þú kallar til mín.“

„Og hvað á ég að gera niður í tréð?“ sagði dátinn

„Sækja peninga,“ sagði kerling. „Því að það get ég sagt þér, að þegar þú ert kominn niður á botn, muntu finna gang²⁾ mikinn og víðan undir rótum trésins, uppljómaðan af meira en þrjú hundruð lömpum. Þá muntu sjá þrjár dyr að þrem stofum, sem þér mun auðvelt að komast inn í, því að lyklarnir standa í skránum. Farirðu inn í fyrsta herbergið, muntu sjá þar á gólfinu stóra kistu, og á kistunni situr hundur og augun í honum eru eins stór og tebollar. En hirtu ekki hót um hann.“

1) Hertaska = knapsack. 2) Gangur = hall.

Nöfn.	Fæðingardagur.	Íslenska munnl.	Íslenska skrifl.	Danska munnl.	Danska skrifl.	Enska munnl.	Enska skrifl.	Fyzka.	Franska.	Latína.	Sagnfræði.	Náttúrufræði	Stærðfræði.	Ritfeltni.	Stíg.	Meðaleinkunn.	Leikfimi.	Hegðun.	
Skólanemendur:																			
1. Brynjólfur Árnason .	7/8 86	5	5	5	3	5	3	5	4	5	6	5	3	4	58	4,5		8	
2. Helgi Guðmundsson .	20/9 90	6	5	6	4	6	4	6	6	6	5	7	7	5	73	5,6	6	8	
3. Laufey Valdimarsd. .	1/3 90	5	6	7	5	6	6	6	6	6	5	5	4	5	72	5,5		8	
4. Ólafur Jónsson	19/11 89	5	4	7	5	5	3	6	5	6	6	7	5	6	70	5,4		7	
5. Sigurður Sigurðsson .	21/9 84	6	5	5	2	5	2	5	4	5	5	5	3	6	58	4,5	6	8	
6. Þórhallur Jóhanness.	18/6 87	6	5	7	4	7	6	7	7	6	6	7	5	6	79	6,1	6	8	
7. Þorsteinn Þorsteins.	29/12 84	6	5	5	2	4	2	4	4	4	7	7	4	4	58	4,5	6	8	
Utanskólanemendur:																			
Guðm. J. Kamban . . .	8/6 88	4	5	6	5	5	4	6	5	3	2	2	0	6	53	4,1		6	
Halldór Hansen	25/1 89	4	5	4	2	5	5	4	5	3	5	4	5	6	58	4,5		8	
Helgi Skúlason	22/6 92	4	4	6	4	6	5	6	6	6	4	3	3	5	62	4,8		7	
Jón Ásbjörnsson	18/3 90	6	5	5	3	6	4	5	5	4	6	5	2	4	60	4,6		7	
Sighvatur Blöndahl .	10/2 89	5	4	6	2	4	4	5	5	5	5	2	4	56	4,3		8		
Sigtryggur Eiríksson	10/6 89	5	5	6	3	6	4	5	5	4	6	3	5	4	61	4,7		7	
Skúli Skúlason	27/7 90	4	5	5	3	5	3	5	4	6	5	6	4	4	59	4,5		8	
Steingrímur Jónsson .	18/6 90	6	4	6	3	6	4	6	6	6	4	6	7	4	68	5,2		7	

VII. Stjórn skólans.

1. Auglýsing

um prófreglugjörð fyrir lærdómsdeild hins almenna mentaskóla í Reykjavík.

Samkvæmt þegnegum tillögum stjórnarráðs Íslands hefir hans hátign konunginum í dag þóknast allramildilegast að staðfesta eftirfylgjandi prófreglugjörð fyrir lærdómsdeild hins almenna mentaskóla í Reykjavík.

I. KAFLI.

Um skólanemendur.

1. gr.

Burtfararpróf lærdómsdeildar hins almenna mentaskóla nefnist stúdentspróf.

Þeir, sem ganga undir stúdentspróf, skulu reyndir í því, sem þeir hafa lesið í lærdómsdeildinni, en skólanemendur þó með takmörkun þeirri, sem leiðir af ákvörðunum 2. gr. og 3. gr. Skólameistari ákveður fyrir 1. marz ár hvert í samráði við kennara og með samþykki stjórnarráðs, hverjum köflum megi sleppa úr því, sem lesið hefir verið í allri deildinni.

2. gr.

Ekkert próf skal haldið í:

1. kristnum fræðum.
2. fornaldarfræði.
3. leikfimi.
4. söng.

Þó skal fyrir stúdentsprófið sýna leikni nemendanna í leikfimi og söng.

3. gr.

Kröfurnar til stúdentsprófs skólanemenda í einstökum greinum eru sem hér segir:

1. Íslenzka.

A. Munnleg.

a. Nemendur skulu hafa til prófsins valda kafla úr bókmentum Íslendinga að fornu og nýju í bundnu máli og óbundnu, að minsta kosti 300 bls. í venjulegu 8 blaða broti, er vandlega hafa verið lesnir í lærdómsdeildinni.

b. Að minsta kosti 300 bls. af köflum úr ritum þeim (sögu, skáldsögum, ljóðum o. s. frv.), er lauslega hefir verið farið yfir.

c. Ágrip af bókmentasögu Íslands.

d. Stutt ágrip af norrænni goðafræði og íslenzkri bragfræði að fornu og nýju.

Í munnlega prófinu skal leggja fyrir hvern nemanda tvær spurningar:

1. úr bókmentum Íslendinga fornum eða nýjum; skal nemandinn lesa upp valinn kafla, gjöra grein fyrir efni hans og orðfæri, og svara uppá spurningar lútandi að norrænni og íslenzkri málfræði, goðafræði og bragfræði og öðru því, er kafllinn gefur ástæðu til að spyrja um.

2. úr sögu íslenzkra bókmenta.

B. Skrifleg:

Íslenzk ritgerð. Gefa skal nemendum kost á að velja um 2—3 verkefni.

2. Danska.

A. Munnleg.

Nemendur skulu hafa til prófsins að minsta kosti 150 bls. í venjulegu 8 blaða broti, í bundnu máli og óbundnu, sem þeir hafa vandlega lesið. Skal hver nemandi reyndur í því og lagðar fyrir hann þær spurningar, sem efni og orðfæri gefa sérstaklega tilefni til. En auk þess skal hann reyndur í merkjum atriðum úr bókmentasögu Dana og Norðmanna frá miðri 18. öld og fram til vorra daga, — og í ólesnum kafla í óbundnu máli eða bundnu. Jafnframt skal munnlega prófinu hagað þannig, að vissa fáið fyrir því, að hver nemandi skilji vel mælt danskt mál og geti talað um algeng og hversdagsleg efni á dönsku.

B. Skrifleg.

Skriflega prófið skal annaðhvort vera endursögn á dönskum kafla, er sje almenns efnis og laus við sérfræðileg, sjaldgæf orð og talshætti. eða nemendurnir snúi samfeldum kafla úr íslenzku á dönsku, er má vera alt að 25 línur í prentuðu máli.

3. Enska.

A. Munnleg.

Til prófsins skulu nemendur hafa að minsti kosti 200 bls. í venjulegu 8 blaða broti af ritum þeim í óbundnu máli og bundnu, er þeir hafa lesið vandlega (sbr. Bráðabirgðareglu-

gjörð lærdómsdeildarinnar 4. gr. 3. lið 2. málsgrein 1—3.) Hver nemandi skal reyndur í hæfilega löngum kafla af lesmáli þessu. Er kennari sjálfráður um, hvort hann lætur nemanda snúa öllum hinum lesna kafla á íslenzku, eða snúa sumu og útskýra sumt á ensku; en andsvör nemanda sýni bert að hann skilji til hlítar kafla þann, sem hann er reyndur í. Þó getur hinn skipaði prófdómandi krafist þess, ef hann telur það nauðsynlegt, að nemandinn snúi öllum kaflanum á íslenzku. Auk þess skal reyna nemandann í ólesnum kafla í óbundnu máli, svo og leggja fyrir hann nokkrar spurningar úr bókmentasögu. Leikni nemandans í að tala málið skal reynd með viðræðum, er kennarinn tengir við kafla þá í lesnu eða ólesnu, er nemandinn hefur komið upp í, og sýni nemandinn þannig, að hann geti talað viðstöðulaust um algeng og hversdagsleg efni.

B. Skrifleg.

Skriflega prófið skal annaðhvort vera endursögn á enskum kafla, sem sé auðskilinn að efni og án sjaldgæfra sérfræðilegra orða og talshátta, eða lagt skal fyrir nemendurna að snúa úr íslenzku á ensku samfeldum kafla, er sé ekki lengri en 25 prentaðar linur, eða þeim skal fengið auðvelt verkefni í enska ritgjörð, er ekki þurfi að valda þeim erfiðleika eða yfirlegu, að því er efni og niðurskipun snertir.

4. Þýzka.

Prófið er eingöngu munnlegt.

Nemendur skulu hafa undir prófið um 150 bls. í venjulegu 8 blaða broti, ýmislegs efnis, er þeir hafa lesið vandlega tvö síðustu árin. Af lesmáli þessu séu um 25 blaðsíður kvæði og ljóð, og um 50 bls. mælt nútíðarmál. Skal hver nemandi reyndur í lesnum kafla, endursögn og stuttum viðræðum um hann. En auk þess skal hann reyndur í ólesnum kafla í óbundnu nútíðarmáli. Þegar einkunn hans er ákveðin, skal ekki lögð minni áherzla á frammistöðu hans í því ólesna en í hinu lesna.

5. Frakkneska.

Prófið er eingöngu munnlegt.

Nemendur skulu hafa til prófs um 100 bls. í venjulegu 8 blaða broti, er þeir aðallega hafa lesið síðara árið. Við prófið skal mest áherzla á það lögð, að framburðurinn sje góður og þýðingin rétt. Kennari skal reyna kunnáttu nemanda í frakkneskri málfræði með því að leggja fyrir hann nokkrar málfræðislegar spurningar, sem kaflinn gefur ástæðu til að spyrja um.

6. Latína.

Prófið er eingöngu munnlegt.

Nemendur skulu hafa undir prófið að minsta kosta 70 bls. í venjulegu 8 blaða broti af því, sem vandlega hefir verið lesið í óbundnu máli ýmislegs efnis tvö síðustu árin, og í bundnu máli um 600 hexametra og 400 visuorð í kvæðum Hórazar. Við prófið skal hver nemandi reyndur í tveimur stöðum í lesmáli því, er haft er til prófsins, öðrum í óbundnu máli og hinum í bundnu máli. Er nemandi hefir þýtt hinn valda kafla, leggur kennarinn fyrir hann nokkrar spurningar, málfræðislegs og efnisleg eðlis, er sýni, að hann veit full deili á efni því, sem hann er reyndur í, og hefir náð þeirri festu í latneskri málfræði, sem er áskilin í Bráðabirgðareglugjörð lærdómsdeildarinnar II, 4. gr. 6. fyrstu málsgrein.

7. Sagnfræði og félagsfræði.

Prófið er eingöngu munnlegt í greinum þessum.

Í sögu skal prófað í 1) sérkaflanum (sbr. Bráðabirgðareglugjörð lærdómsdeildarinnar II. 4. gr. 9. 3. málsgrein), 2) í almennri sögu frá 1789 fram til vorra tíma, 3) í Norðurlandasögu frá 1784 til vorra tíma, og 4) í Íslandssögu: Fornöldin til 1280 og frá miðri 18. öld til vorra daga.

Í félagsfræði skal reynt í stjórnarskipun, landsstjórn og héraðsstjórn Íslands á vorum dögum, og í ágripi yfir stjórnarskipun og stjórnarfar nokkurra menningarlanda hér í álfa, er lesið hefir verið síðasta árið í lærdómsdeildinni.

Tvær spurningar skulu lagðar fyrir hvern nemanda; skal

önnur þeirra vera úr almennu sögunni, Norðurlandasögu eða Íslandssögu, en hin úr sérkaflanum eða félagsfræðinni.

8. Náttúrufræði.

Prófið er eingöngu munnlegt.

Nemendur skulu hafa til prófs sem svarar $\frac{2}{3}$ af því, sem lesið hefir verið. Leggja skal fyrir hvern nemanda tvær spurningar; 1) úr almennri náttúrusögu, landafræði eða líf-eðlisfræði mannsins, 2) úr stjörnufræði eða eðlisfræði.

9. Stærðfræði.

Prófið er eingöngu munnlegt.

Nemendur skulu hafa til prófs sem svarar $\frac{2}{3}$ af því, sem lesið hefir verið í deildinni. Leggja skal fyrir hvern nemanda tvær spurningar: 1) úr talnafræði, 2) úr flatarmálsfræði.

4. gr.

Þrír prófdómendur skulu dæma um hina skriflegu og munnlegu frammistöðu í hverri grein. Skal einn þeirra vera kennarinn í þeirri námsgrein, sem prófað er í, en af hinum tveimur velur stjórnarráðið annan en skólameistari hinn.

5. gr.

Allar einkunnir hafa sama gildi í hverri námsgrein. Einkunnir fyrir skriflegar úrlausnir á ekki að leggja saman við einkunnir fyrir munnlega frammistöðu í sömu námsgrein. Að eins eina einkunn skal gefa fyrir alla hina munnlegu frammi-stöðu í heild sinni í hverri námsgrein, og aðra einkunn fyrir skriflega, og það eins þótt lagt sé fyrir nemandann fleiri en eitt verkefni til úrlausnar, eða þótt námsgreinir skiftist í fleiri deildir.

6. gr.

Einkunnir eru þrennskonar.

1. Prófseinkunnir eru þær einkunnir, sem gefnar eru fyrir munnlega eða skriflega frammistöðu við stúdentspróf í hverri einstakri námsgrein.

Við munnlegt próf eiga prófdómendurnir, að afloknu prófi

í hverri námsgrein, að bera saman einkunnirnar, sem þeir hafa gefið, og kveða upp að því loknu prófseinkunn hvers nemanda í námsgreininni.

2. Árseinkunnir eru meðaltal þeirra þriggja einkunna, er hver kennari gefur í sinni kenslugrein, eða sínum kenslugreinum, til þess að láta í ljós álit sitt um ástundun og kunnáttu nemanda í þeim námsgreinum, sem hann kennir. Skulu þær einkunnir ritaðar í bók, sem til þess er ætluð, og meðaltal þeirra reiknað út við lok kensluársins og fært inn í bók þessa.

3. Fullnaðareinkunn. Fullnaðareinkunn er sú einkunn, sem kemur út, þegar lögð er saman prófseinkunn, sem gefin hefir verið fyrir munnlega frammistöðu í námsgrein, og árs-einkunn í námsgreininni, og því, sem út kemur síðan deilt með tveimur.

Prófseinkunn fyrir skriflega úrlausn í námsgrein er fullnaðareinkunn í henni.

7. gr.

Við stúdentspróf skal að jafnaði að eins gefa þrjár einkunnir. Þessar einkunnir séu táknaðar með tölunum 6, 4, 2. Enn fremur má í viðlögum gefa einkunnirnar 8 og 0. Þó geta millieinkunnirnar 1, 3, 5, 7 komið fram sem meðaltal af áðurnefndum einkunnum (sbr. Bráðabirgðareglugjörð lærdómsdeildarinnar 5. gr.). En samt skulu prófseinkunnirnar 0 og 8 koma fram, ef tveir prófdómendur kveða þann dóm upp.

Sleppa skal öllum brotum minni en $\frac{1}{2}$, en $\frac{1}{2}$ og þaðan af stærra brot gert að heilum, þegar deilt er einkunnum þeim, sem gefnar eru.

8. gr.

Einkunn fyrir ritleikni (frágang á skriflegum úrlausnum) kemur út við það, að lagðar eru saman einkunnir þær, sem kennarar og prófdómendur gefa fyrir frágang á hinum skriflegu prófúrlausnum, og útkomunni síðan deilt með tölu einkunnanna.

9. gr.

Til þess að standast stúdentspróf má meðaleinkunn í

islenzku, dönsku, ensku, þýzku, frakknesku, latínu, sagnfræði, náttúrufræði, stærðfræði og frágangi á skriflegum úrlausnum eigi vera lægri en 4. Þó skal nemandi þeim, sem við munnlegt eða skriflegt próf fær prófseinkunnina 0 tvisvar sinnum, vísað frá prófi.

II. KAFLI.

Um utanskólanemendur.

10. gr.

Foreldrar eða vandamenn utanskólanemanda, sem ætlað er að ganga undir stúdentspróf, skulu senda skólameistara umsókn um það fyrir 15. dag maímánaðar, ásamt vottorði frá manni eða mönnum, sem lokið hafa stúdentsprófi eða prófum við æðri mentastofnanir, um það, að hann eða þeir hafi haft eftirlit með námi hans, og skal því fylgja skýrsla um það, sem nemandinn hefir lesið eða numið.

11. gr.

Utanskólanemendur skulu hafa lesið og numið alt það, sem lesið er og numið í allri lærdómsdeildinni eða jafngildi þess, og skulu ganga undir próf í öllu því. Er kennurum skylt að haga svo prófinu í samráði við prófdómendur, að nægileg víska fáiast um það, að nemendur hafi náð tilætlaðri kunnáttu og þroska.

12. gr.

Þau nánari ákvæði, er nauðsynleg kunna að vera til að koma reglugjörð þessari í framkvæmd, skulu gefin af stjórnarráði Íslands.

Þetta birtist hér með til leiðbeiningar öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 20. maí 1910.

Björn Jónsson.

Eggert Briem.

2. Fjárhagsvottorð

nemenda hins almenna mentaskóla í Reykjavík.

Samkvæmt bréfi stiftýfirvaldanna 20. maí 1896 verða þeir nemendur, sem vilja fá námsstyrk af landsfé, að senda til rektors vottorð um fjárhag sinn og allar ástæður fyrir 1. okt. ár hvert, og gildir þetta vottorð um leið sem bónarbréf um námsstyrk fyrir það skólaár, er þá fer í hönd. Eyðublöð til slíks fjárhagsvottorðs fást ókeypis hjá aðalumsjónarmanni skólans í skólahúsinu, og er það svohljóðandi:*

1. Nafn nemandans: . . . 2. Nöfn foreldra hans: . . . 3 Kom í Reykjavíkur mentaskóla árið . . og settist í . . bekk. 4. Hverja atvinnu eða embætti hefir faðir nemandans, eða — ef hann er dáinn — hverja stöðu hafði hann og hverja stöðu hefir móðirin, ef hún er á lífi? . . . 5. Eiga foreldrar nemandans fleiri óuppkomin börn en hann og eru nokkur þeirra sett til menta í öðrum skólum en barnaskólum? . . . 6. Hve miklar tekjur hefir faðirinn (eða móðirin) árlega af atvinnu sinni eða embætti? Ef faðirinn (eða móðirin) lifir á sveitabúskap eða sjávarútvegi, þarf ekki að svara þessari spurningu, en aftur á móti skal þá tilgreina, á hve mörgum jarðarhundiðum hann (hún) býr, auk þess, um sjávarbóndann, hve mörgum skipum eða bátum hann (hún) heldur úti. Auðvitað eiga bændur sem aðrir að tilgreina, ef þeir hafa tekjur af öðru aukreitiss við hliðina á sveitabúskapnum eða sjávarútveginum, t. d. af umboði, póstafrgreiðslu, smíðum o s. frv. Hefir móðirin nokkura sérstaka atvinnu, er gefi af sér nokkurar verulegar tekjur í félagsbú foreldranna, og þá hve miklar? . . . 7. Á faðirinn (eða móðirin) nokkura jarðeign, húseign, þilskip eða part úr þilskipi, fé á vöxtum eða aðra arðberandi eign? (Jarðarhundið og upphæð veðlána skal nefna, en önnur eign tilfærast í peningavirði). Hvað mikið telur faðirinn (móðirin) fram til tíundar í hundradatali? . . . 8. Á nemandinn nokkurn arf eða aðra séreign, og þá hve mikið? (Jarðarhundið skal telja, en önnur eign tilgreinist í peningavirði) . . . 9. Fær nemandinn nokkura hjálp hjá öðrum en foreldrum sínum? . . . 10. Aths., sem vottorðsveitandi að öðru leyti kann að vilja taka fram.

Að fjárhagsvottorð þetta sé rétt í öllum greinum samkvæmt minni bezlu vitund og að engu sé leynt, sem nauðsynlegt er að taka fram til að fá rétta hugmynd um fjárhag nemandans, það votta ég hér með við drengskap minn og samvizku.

..... dag .....

(Nafn vottorðsveitanda) .....

*) Eyðurnar eru táknaðar með punktum (. . .).

Hér með votta eg undirskrifaður, að mér sé ekkert kunnugt, sem hnekki framanskrifuðu fjárhagsvottorði eða ósanni það í neinni grein.

..... dag .....

(Nafn þess, er staðfestir vottorðið) .....

Til athugunar fyrir vottorðsveitendur og umsækjendur:

1. Fjárhagsvottorð nemenda hins alm. mentaskóla skulu gefin af föður nemandans. Ef hann er dáinn eða á einhvern hátt fatlaður frá að undirskrifa það, og sé nemandinn ómyndugur (ekki fullra 18 ára), þá skal móðirin gera það í föðurins stað, svo framarlega sem hún situr í óskiftu búí, en annars löglega skipaður fjárhaldsmaður nemandans (ekki skólafjárhaldsmaður nema hann sé um leið löglega skipaður fjárhaldsmaður). Sé nemandinn hálfmyndugur (fullra 18 ára, yngri en 25 ára) og eigi ekki föður á lífi skal hann sjálfur undirskrifa það með tilsjónarmanni. Sé nemandinn myndugur (fullra 25 ára) og eigi ekki föður á lífi, skal hann sjálfur undirskrifa vottorðið.
2. Auk þess skulu fjárhagsvottorðin staðfest af hlutaðeigandi sóknarpresti. Ef sóknarprestur er sjálfur vottorðsveitandi, skal það staðfest af hlutaðeigandi sýslumanni eða bæjarfógeta.
3. Ef það sannast, að eitthvað sé ósatt eða rangt í framanskrifuðu fjárhagsvottorði og séu líkur til, að rangt sé skýrt frá af ásettu ráði, þá missir nemandinn allan þann styrk, sem hann kann að hafa haft, og getur ekki búist við að fá neinn styrk í skólanum upp frá því. Auk þess varðar það við lög, ef röng skýrsla er gefin.
4. Fjárhagsvottorðið á að vera komið til rektors skólans í síðasta lagi 1. október ár hvert og gildir um leið sem umsóknarbréf um námsstyrk eða annað styrktarfé á því skólaári, sem þá fer í hönd. Verður því að endurnýja það árlega. Verði einhver breyting til hins verra á ástæðum nemandans, eftir að vottorðið er undirskrifað, skal skólafjárhaldsmaður gera skriflega yfirlýsingu um það eftir beztu vitund og senda hana eigi seinna en 1. október, eða ef breytingin verður síðar, þá í síðasta lagi fyrir 1. marz næst á eftir. Nýsveinar þeir, sem gera sér von um styrk á 1. skólaári, verða að senda inn fjárhagsvottorð fyrir 1. marz ár hvert.

3. Skilyrði fyrir inntöku í skólann.

a. *Skilyrði fyrir inntöku í gagnfræðadeildina* eru tekin fram í bráðabirgðareglugjörð fyrir nefndan skóla 18. og 19. gr. og eru báðar greinarnar til leiðbeiningar hlutaðeig. endum prentaðar hér orðréttar:

Þessi eru almenn inntökuskilyrði:

1. Að þeir, sem teknir eru í fyrsta bekk gagnfræðadeildarinnar séu ekki yngri en 12 ára og ekki eldri en 15 ára fullra, og að þeir, sem teknir eru í fyrsta bekk lærdómsdeildarinnar, séu ekki yngri en 15 ára og ekki eldri en 18 ára fullra.
- Þegar sérstaklega stendur á, getur Stjórnarráðið rýmkað efra aldurstakmarkið fyrir einstaka pílta, að því er lærdómsdeildina snertir, ef skólameistari mælir með því.
2. Að þeir séu ekki haldnir af neinum næmum sjúkdómi eður öðrum líkamskvilla, sem orðið getur hinum nemendunum skaðvænn.
3. Að siðferði þeirra sé óspilt.
4. Að þeir leggi fram fullnægjandi vottorð frá þeim skóla, er þeir siðast hefa gengið í, ef þeir hafa verið að námi í öðrum skólum, eða frá þeim, sem hafa búið þá undir skóla.

19. gr.

Til þess að verða tekinn í 1. bekk gagnfræðadeildarinnar, verður nemandinn að ganga undir próf,* er sýni, að hann hafi þá kunnáttu og þroska, er hér segir:

1. Íslenzka munnleg.

Nemandinn verður að geta lesið skýrt og áheyrilega lesinn kafla í óbundnu máli, og nokkurn veginn áheyrilega ólesinn kafla sögulegs efnis í óbundnu máli, hæfilega auðveldan að efni og orðfæri. Hann skal og geta skýrt frá efni hins lesna, ef hann er spurður, og sýna að hann hafi skilið það. Hann verður að kunna utan bókar nokkur íslensk kvæði, helzt sögulegs efnis, og geta gert grein fyrir efni þeirra, svo að það sjáist að hann hafi skilið þau.

Nemandinn þekki helztu almennar málfræðislegar hugmyndir og kunni helztu atriðin í íslenskri beygingarfræði.

2. Íslenzka skrifleg.

Með skriflegu prófi verður nemandinn að sýna, að hann geti nokkurn veginn ritvullitið, og svo, að helztu lestrarmerki séu rétt sett, skýrt skriflega frá efni í stuttri og auðskilinni sögu, sem honum er sögð eða lesin fyrir. Skal það vera hreinlega og skipulega af hendi leyst.

3. Reikningur.

Prófið er bæði skriflegt og munnlegt, og skal nemandinn með því sýna, að hann kunni 4 aðalgreinir reikningsins með heilum tölum og brotum (almennum brotum og tugabrotum) og hafi leikni í að nota þær til að

---

* Inntökuprófið skal að jafnaði haldið við lok júnímán. ár hvert (sbr. reglugjörð 17. gr.). Skulu nýsveinar, áður en þeir ganga undir próf, afhenda skólastjóra hin fyrirskipuðu vottorð frá kennurum sínum um, að þeir hafi veitt þeim tilsögn, ásamt skrá yfir það, sem þeir hafa lesið, siðferðisvottorð, skirnarvottorð og bólusetningar.

leysa úr auðveldum dæmum, er fyrir koma í daglegu lífi. Auk þess verður hann að vera leikinn í að reikna í huganum með lágum tölum.

4. Skrift.

Nemandinn verður að skrifa læsilega og hreinlega snarhönd.

5. Danska.

Nemandinn skal hafa lesið til prófsins eigi minna en 150 bls. í 8 blaða broti. Skal hann lesa upp stutta lesna grein og geta lagt hana út á íslenzku. Hann skal og þekkja hin allra helztu atriði danskrar beygingafræði. Ennfremur verður hann að geta snúid munnlega og skriflega auðveldum setningum daglegs máls úr íslenzku á dönsku. Við prófið skal taka tillit til framburðarins,

6. Saga.

Nemandinn verður að hafa numið stutt ágríp af mannkynssögunni og af sögu Íslands,

7. Landafræði.

Nemandinn verður að hafa numið stutt ágríp af allri landafræðinni og nokkurn veginn nákvæma lýsingu Íslands, og kanna að nota uppdrætti landa og jarðlíkan.

8. Náttúrusaga.

Nemandinn verður að þekkja allra helztu dýr, sérstaklega húsdýrin og þau önnur dýr, sem menn varða mestu, ennfremur allra helztu jurtir, sérstaklega gagnjurtir.

4. Hver sá utanskólanemandi, sem ætlar að ganga undir stúdentspróf eða gagnfræðapróf, á að afhenda skólastjóra vottorð frá manni eða mönnum, sem lokið hafa téðum prófum við hinn almenna mentaskóla, eða öðrum jafngildum prófum, um það, að hann eða þeir hafi haft eftirlit með námi hans, og skal því fylgja skýrsla um það, sem nemandinn hefir lesið og numið.

4. *Skólabækur*. Allir nemendur eru skyldir að eiga eða hafa til notkunar alt skólaárið allar þær bækur, sem við eru hafðar í þeim bekk, er þeir sitja í, þar á meðal mállýsingar og orðabækur í hverju máli, sem kent er í bekknum. Verða slíkar bækur ekki lánaðar nemendum úr skólabókasafninu, nema sérstakar ástæður séu fyrir hendi.

Reykjavík í ágústmánuði 1910.

Stgr. Thorsteinsson.